

Radosna vijest

MISIJSKI LIST

Teška godina u Zambiji

Pozdrav iz Venezuele!

Pozdrav i molba najstarijeg misionara u Hratskoj

Apostolat molitve za studeni

Molimo da svi roditelji koji oplakuju smrt sina ili kćeri nađu potporu u zajednici te zadobiju mir i utjehu Duha Svetoga.

Sadržaj

Uvodnik	Oh, kad bi sav narod postao prorok!.....	3
Odjeci misijske nedjelje Iz života naših misionara	Misijska nedjelja diljem Hrvatske	4
	Teška godina u Zambiji	7
	Pozdrav i molba najstarijeg misionara u Hrvatskoj.....	8
	Pozdrav iz Venezuele!.....	9
Intervju	Intervju sa s. Viktorijom Šimić	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za studeni 2024.	15
Aktualnosti	Miva Austrija slavi 75 godina	16
	Gozba s grešnicima	16
	Seminar za animatore i suradnike župnih misijskih skupina Đakovačko-osječke nadbiskupije	17
	Misijska nedjelja u župi Glamoč.....	18
	Misijska izložba i misijski ručak u Gromljaku	18
Životni put jednog misionara	Ostajem godinu dana u Bošontiju	19
	Poslan sam u Bošonti	20
Svi su misionari	Dom „Sveta Ana“	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarín, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 15 €; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MONOGRAM j.d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 00385/1/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Žiro račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR632360001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Oh, kad bi sav narod postao prorok!

Piše mons. Luka Tunjić

Dok pišem ovaj uvodnik za studeni 2024. godine, u Rimu se održava zasjedanje opće skupštine Biskupske sinode o sinodnom putu Crkve, koja je sa svojim pripremama počela još u listopadu 2021. godine. Geslo ove biskupske sinode glasi: „Za sinodnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje, poslanje“. U pripremnoj fazi papa Franjo je želio čuti razmišljanje i prijedloge svih mjesnih crkava, da bi se čuo glas vjernika cijelog svijeta. Papa je želio da jedni druge čujemo, da jedni od drugih učimo, jer svaka mjesna Crkva može obogatiti opću Crkvu iskustvom svoje vjere i tradicije. Sinodom je otvoren širok put putujuće Crkve. Nije mi nakana davati smjernice niti govoriti o mogućim zaključcima ove po mnogo čemu drukčije biskupske sinode, nego dati naglasak na dvije stvari koje naglašava papa Franjo. Prva je otvorenost i suradnja svakog člana Crkve s Duhom Svetim, a druga je da je svaki član Crkve odgovoran za evangelizaciju, za stanje u današnjoj Crkvi, ali i za budućnost Crkve. Pitanje svih pitanja je kako duh kritiziranja, malodušnosti, mlakosti i nebrige za stanje u Crkvi zamijeniti duhom otvorenosti prema Duhu Svetom te stvoriti duh veće odgovornosti, revnosti i žara za apostolat evangelizacije, na koji smo svi pozvani svojim krštenjem i pripadnošću Katoličkoj crkvi.

U školi sam učenicima znao govoriti da paze na pitanje koje im nastavnik postavlja jer se dio odgovora često nalazi u samom pitanju. Odgovor na to važno crkveno i vjerničko pitanje te smjernice svakomu kršteniku nudi upravo geslo biskupske sinode, a ono kao što sam već rekao, glasi: „Za

sinodnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje, poslanje“. Geslo je, zapravo, poziv da svi trebamo obnavljati i poticati svoju otvorenost prema Duhu Svetome, koji će nas podsjetiti da nas Bog voli, da smo kao njegova ljubljena djeca pozvani u život, na gozbu ljubavi ovdje na zemlji, ali i onu za nebeskim stolom. Svi bismo se trebali odazvati na tu gozbu Božje ljubavi, ali smo svi obvezni i druge ne samo pozvati, nego i dovesti na tu gozbu snagom i svjedočenjem svoje vjere. Uzor naše ljubavi prema bližnjima i prema evangelizaciji treba biti Božja ljubav. Ta ljubav ne uključuje samo nas, nego svakog čovjeka. Bog voli svakog čovjeka. Nismo samo mi kod Boga povlašteni, nemamo samo mi pravo na njegovu milost i ljubav. Svaki čovjek ima na to pravo, kod Boga je svaki čovjek povlašten, jer ga je on stvorio i jer je njegovo ljubljeno dijete.

Usprkos čovjekovoj hladnoći, ravnodušnosti, pa čak i odbijanju, Bog ga poziva na gozbu, na radost u svojem kraljevstvu, na spasenje. Krist je taj mandat poziva i poslanja povjerio Crkvi, povjerio svima nama i od svih nas očekuje da budemo apostoli. I to apostoli koji će biti neumorni, jer nas Bog neumorno voli. Apostoli koji će jačati zajedništvo, koji će aktivno sudjelovati u životu Crkve, apostoli koji će biti svjesni svojeg poslanja i obveze da sve ljude ljube i ljubeći privedu Crkvi i Bogu.

Molimo za uspjeh biskupske sinode, a zajedno radimo na njezinim plodovima! Još oko 1400 godina prije Krista Mojsije je zavapio: „Oh, kad bi sav narod Gospodnji postao prorok! Kad bi Gospodin na njih izlio svoga duha!“ (Br 11, 29)

PALAČINKE ZA MISIJE

20. listopada mladi župljani Župe uzvišenja Svetog Križa - Luka-rišće i ove su godine, po treći put, organizirali misijsku akciju prodaje palačinka nakon svetih misa. Ta zanimljiva inicijativa privukla je brojne župljane, koji su s radošću kupovali slasne palačinke. Akcija je imala za cilj prikupiti sredstva za misijske projekte naših hrvatskih misionara, a mladi su se potrudili da ponude razne okuse, od klasičnih do neobičnih kombinacija. Atmosfera u župnoj zajednici bila je vesela, a svaki zalogaj palačinke pridonio je dobrom cilju.

Župljani su se rado uključili i pokazali da zajedništvo i kreativnost mogu stvoriti pozitivne rezultate. Mladi su na kraju izrazili zahvalnost svima koji su podržali akciju i naglasili važnost zajedničkog rada za bolji svijet. Uspješna akcija bit će inspiracija za slične projekte u budućnosti.

Tekst i fotografije: Mario Marjanović

VELIKO SRCE I KOLAČI ZA MISIJE

Župljani Župe navještenja Blažene Djevice Marije iz Velike Gorice imaju srca ne samo za ljude u potrebi s područja njihova grada, već i za potrebe Crkve u misijama. Na Misijsku nedjelju prodajom kolača, koje su ispekale marljive župljanke, i brojnih rukotvorina, poput lutkica ispunjenih lavandom, jesenskih cvjetnih aranžmana, vjenčića, malenih naprtnjača, torbica, narukvica, krunica i privjesaka, prikupljali su novac za misije. Uz podršku župnika Norberta Ivana Koprivca, koji je djeci na misi podijelio i misijske kućice kasice, kao i kapelana Antonija Kovačića, misijska zajednica župe, koja nosi ime Misijska zajednica Majke Terezije, nastavit će s prigodnim prodajama već tijekom došašća i božićnog vremena. I tad će se u misijskoj kućici koja se nalazi ispred crkve pronaći brojni prigodni predmeti izrađenih vrijednim rukama članica Misijske zajednice koja djeluje od 2010. godine.

Tekst: Snježana Kirinić Grubić

Foto: Župa navještenja BDM Velika Gorica

MISIJE U KATOLIČKOJ OSNOVNOJ ŠKOLI U ŠIBENIKU

Proslavljena Misijska nedjelja bio je izvrstan povod za susret sa s. Ivanom Margarín, ravnateljicom Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj. Stoga nam je u ponedjeljak 21. listopada predstavila život u misijama u kojima djeluju naši misionari, život učenika u misijama te njihove zadaće koje imaju uza školovanje. U neposrednoj komunikaciji s učenicima naglasila je važnost molitve za misije. Učenici su mogli vidjeti i misijsku krunicu te nakane molitve svakog otajstva za jedan kontinent.

I naša škola redovito sudjeluje u pomaganju misijama pa je to bio dobar podsjetnik koliko je i naša materijalna pomoć dobrodošla. Na dijelu susreta nazočio je i Tomislav Puljić, biskupijski misijski animator. Učenici su potaknuti da se uključe u pjevače Betlehemske zvijezde, koji u božićnom vremenu prikupljaju sredstva za škole u misijama.

S. Mandica Starčević

KAD SE PRIJATELJI UDRUŽE

Misijska nedjelja 20. listopada u Župi sv. Ivana Krstitelja na Novoj Vesi, u Zagrebu, ostat će obilježena u našim srcima kao posebna. Ove godine napravljene su kartice hrvatskih misionara te su ih župljani nakon mise mogli uzeti i moliti za misionare. Osim toga, već tradicionalno, Prijatelji Malog Isusa (PMI) Župe sv. Ivana Krstitelja na Misijsku nedjelju organiziraju misijsku klupu, a sakupljena sredstva namjenjuju se za misiju u Haitiju, gdje se redovnice služavke Malog Isusa. U ponudi su bili razni predmeti, izrađeni i pakirani u radionici Prijatelja Malog Isusa. Ove godine ponuda je bila bogatija zbog suradnje s Prijateljima Malog Isusa iz Župe sv. Nikole biskupa u Bistri koji su u dogovoru sa svojim župnikom vlč. Markom Baršićem s puno ljubavi ponudili i omogućili da se domaća zimnica i ostale domaće delicije prodaju u Novoj Vesi. Suradnja je bila vrlo plodonosna, na obostranu sreću i izgradnju, a prikupljena sredstva samo su kap u moru potreba siromašna i ispaćena naroda Haitija. Kap u velikim potrebama, ali kap od srca, prikupljena i darovana s ljubavlju, vođeni riječima: „Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste!“ (Mt 25, 45) Živio Mali Isus!

Misijska zajednica Župe sv. Ivana Krstitelja Zagreb

MISIJSKA RADOST U OROSLAVJU

Pozdravljam sve vas, misionare, velike i male! Evo, iza nas je Misijska nedjelja i prvi put sam imao radost proslaviti ju u novoj župi. Ponajprije zahvaljujem svim župljanima Župe uznesenja Blažene Djevice Marije koji su se uključili u pripremu i koji su svojim sudjelovanjem, žarkom molitvom i darovanom donacijom te kupnjom misijskih materijala, pomogli misijskomu djelovanju. Naša gošća na nedjeljnim misama bila je Branka Patafta, koja je tri godine kao laikinja bila misionarka u Kamerunu te vodila misiju. Bilo je zanimljivo i poticajno poslušati njezino svjedočanstvo te kako još uvijek djeluje kao misijska suradnica i volonterka za Papinska misijska djela u RH, ali aktivno i u drugim zajednicama, osobito u radu s beskućnicima. Na nedjeljnoj misi u 11 sati imali smo radost i krstiti jedno dijete, malenu Martu.

Nakon svetih misa susreli smo se jedni s drugima u druženju, različitim igrama misijske tematike, a koje su pripremili župni animatori, te ovim putem zahvaljujem na uloženom trudu i vremenu.

Misijsko poslanje nastavilo se i nakon Misijske nedjelje u školama u Oroslavju te zahvaljujem svim vjeroučiteljima koji su se uključili u različite akcije da bi pomogli potrebitima diljem svijeta. Vrijedni i marljivi roditelji, djedovi i bake također su se uključili da bi pomogli pripremiti različite poslastice za naš misijski stol. Prikupljeni prilozima pomoći će nam da možemo pomoći gdje je najpotrebnije. Međutim, najvažnije od svega je da u srcu stvaramo taj misionarski duh, duh poslanja, duh služenja, neizmjerne ljubavi prema ljudima koje ne znamo, a koji su dio naše obitelji, koji su djeca Božja isto kao i mi.

Zahvaljujem svim suradnicima u Misijskom uredu, koji svaki put izlaze nama svećenicima ususret da bi osmislili Misijsku nedjelju i ljudima približili tu radost poslanja. Vjerujem da će sve župe i u budućnosti biti otvorene za radosno naviještanje i pripremiti različite programe ne samo za Misijsku nedjelju, nego i tijekom cijele godine, jer potrebe su velike, a svaki novi dan prigoda je da se uključimo i napravimo što god za svoju braću i sestre kojima je pomoć potrebna.

Vlč. Ivan Lastovčić, upravitelj župe

ŽAR MOLITVE U SOBLINCU

Svečanim misnim slavljem u Župi bezgrešnog začeca BDM u Soblincu u nedjelju 20. listopada obilježena je Misijska nedjelja. Misna slavlja u kapeli Presvetog Srca Isusova u Popovcu i u župnoj crkvi u Soblincu predvodio je vlč. Dominik Glasnović, upravitelj župe. Misno slavlje pjesmom je u Popovcu animirao župni zbor „Srce Isusovo“, a u Soblincu župni zbor „Gloria“, uz voditeljicu župnih zborova Valeriju Marković.

U svojoj propovijedi župnik je rastumačio naviješteno evanđelje u slici dvojice Isusovih učenika željnih uspjeha i ostvarenja, dok sve drugo pada u drugi plan. Okupljenim vjernicima postavio je pitanje što znači biti sluga te ih potaknuo na razmišljanje o tome jesu li spremni, po uzoru na Isusa, služiti beskompromisno. Kao poticaj istaknuo je misionare i misionarke, koji ostavljaju sve da bi služili, činili dobro i donosili radosnu vijest spasenja. „Na taj način kraljevstvo Božje raste, kao i kada svatko od nas u ljubavi otkida od sebe da bi darovao i pomogao drugomu. Međutim, bez molitve ništa nije moguće i važno je da ne zaboravimo na tu duhovnu dimenziju.

Nakon svake svete mise župljani su mogli izvući papirić na kojem je pisalo ime kojega od hrvatskih misionara i misionarka te ovisno o tome koga su izvukli, za tu osobu pozvani moliti.

Tom prigodom župljani su se prisjetili da iduće godine Župa bezgrešnog začeca BDM u Soblincu slavi 50 godina postojanja te da taj zlatni jubilej ne bi bio ostvariv da nije bilo žarke molitve.

Župa Soblinec

MISIONARSKJE VIJESTI MALIH PRIJATELJA MISIJA

Mali prijatelji misija iz Župe svetog Petra u Zagrebu za svoje župljane povodom Misijske nedjelje pripremili su, uz pomoć odraslih, prodajnu izložbu svojih radova, koji su nastajali tijekom radionica u župnoj dvorani. Za vrijeme svete mise (dječje) u molitvi vjernika obuhvatili su cijeli svijet moleći za misionare. Uz riječi molitve u ruci su imali i vidljive znakove, poput zvonca, klipa kukuruza, franjevačkog križa, svijeće, ribe, globusa te tako i na vidljiv način potaknuli na promišljanje o misijama. Prikupljena sredstva (300 €) predali smo u Misijski ured u Zagrebu.

Biti misionar lijepo je i izazovno jer ljubav, radost, mir, dobrotu, a to je Isus, želimo nositi u svoje okruženje.

Mali prijatelji misija i s. Ljubica Bosilj, franjevka misionarka

U LABINSKIM ŽUPAMA OBILJEŽEN SVJETSKI DAN MISIJA

U nedjelju 20. listopada obilježio se Svjetski dan misija. Tom su prigodom članovi združenog Caritasa Donjeg i Gornjeg Labina organizirali radionice i ponudili vjernicima na sv. misama svoje uratke. Prikupljeno je 800 eura, koji će biti uplaćena na žiroračun Papinskih misijskih djela u RH za potrebe naših misionara u svijetu.

Još su jednom labinski vjernici pokazali veliko srce darujući uz molitvu i novčani prilog za naše misionare koji djeluju u siromašnim zemljama svijeta, pronoseći radosnu vijest i svjedočeći da je Isus naš Spasitelj. Neka Bog blagoslovi sve darivatelje i nagradi ih za svu ljubav i svaki dar! (L. B.)

SVJETLO SVIJETA U OŠ SVETI ĐURĐ

U četvrtak 17. listopada 2024. našu je školu posjetila ravnateljica Papinskih misijskih djela u RH s. Ivana Margarín, koja je učenike upoznala sa životom i djelovanjem misionara. Učenici viših razreda s. Ivanu pozdravili su pjesmama *This little light of mine* i *Slavim te*, kojima su pokazali svijest o kršćanskom pozivu da budemo svjetlo svijeta (usp. Mt 2, 14 – 16).

Slušajući o životnim okolnostima u kojima žive naši misionari, ali i njihovi vršnjaci, učenici su prepoznali Crkvu kao zajednicu Božjeg naroda s različitim poslanjem, službama i odgovornostima. Ujedno su razvili osjećaj solidarnosti prema djeci kojoj nedostaju osnovni uvjeti za život. Posebno ih je dirnuo video prilog u kojem su vidjeli kako izgledaju kuće i škole u Ugandi te pjesma molitve Oče naš na jeziku svahili. Susret smo završili pozivom s. Ivane da prvo budemo donosioci mira, ljubavi i svjetla onima koji su nam najbliži.

Branka Japec Orlović

SUSRET S MISIONARIMA U SISKU

U nedjelju 20. listopada 2024. u katedralnoj Župi uzvišenja Svetog križa u Sisku proslavili smo Misijsku nedjelju. Ovogodišnji prvopričesnici vjernicima su predstavili misijsko poslanje svete Majke Terezije, fra Vjeko Čurića i svete Male Terezije. Dječji zbor „Križ ljubavi“ otpjevao je nekoliko pjesama pod vodstvom voditeljice Marije i svirača Borne. Dječji zbor je glazbeno pratio trio na flauti, violončelu i violini, a svirale su sestre Tea i Klara Jugović i Anđela Nekić.

Mali misionari koji su uprizorili velike misionare izrekli su bitne poruke i pozvali sve vjernike da mogu biti misionari molitvom, dobrim djelima i širenjem radosti jedni drugima.

Nakon kratke priredbe uslijedilo je svečano euharistijsko slavlje, koje je predslavio župnik Marko Karača. Tijekom mise molili smo za sve misionare i misionarke diljem svijeta, a posebno smo ih se sjetili u molitvi vjernika, koju su čitali ovogodišnji prvopričesnici.

Svi možemo biti olovka u Božjim rukama, kako je to često govorila sveta Majka Terezija.

S. M. Hijacinta Matanović

Teška godina u Zambiji

ZAMBIJA

– fra Ivica Perić

Prošlo je nešto više od godine otkad sam vam se zadnji puta javio. Otada do danas bilo je puno izazova, ali se puno i napravilo u našoj novoj misiji u selu Mwakapandula, u Zambiji, kamo sam premješten u ljetu 2022. godine, nakon 19 godina rada u Ruandi i prije toga 13 godina u Ugandi.

Iza nas je ne baš laka godina. Početak 2024. godine u Zambiji je obilježila epidemija kolere, pa se u naš vrtić u Mwakapanduli nakon božićnih i novogodišnjih praznika djeca nisu mogla odmah vratiti.

Zbog epidemije kolere zatvoreni su bili svi vrtići, osnovne i srednje škole u zemlji i nastava je počela tek 12. veljače. Srećom, iako je bilo oboljelih, među našim sumještanima nije bilo težih posljedica. Veselili smo se novim početcima u vrtiću, a ni slutili nismo da našem području prijete velika, velika suša. Kiša nam nije pala od sredine siječnja, a budući da naši suseljeni u Mwakapanduli uglavnom preživljavaju upravo od poljoprivrede, većina usjeva stradala im je od suše, pa su i urodili višestruko manji. U selu koje je odsječeno od svijeta, odnosno u kojem žive ljudi koji nemaju nikakav poseban prijevoz osim zaprežnih kola, poljoprivredni usjevi su osnovni izvor hrane i novca. Ako nema uroda, nema ni hrane, a ni ono nešto malo novca što su mogli zaraditi od prodaje viškova nakupcima koji dolaze u

selo, otkupljuju i odvoze u gradove. Zbog te smo izvanredne situacije pokrenuli akciju prikupljanja sredstava za nabavu hrane za naše najugroženije mještane, na koju su se, Bogu hvala, odazvali brojni donatori iz Hrvatske i BiH. Dosad smo već podijelili više od deset tona kukuruznog brašna, od kojega oni ovdje prave svoje svakodnevno jelo – nshimu ili bijelu palentu. Bez kiše smo i dalje, pa moramo nastaviti nabavljati brašno da bismo pomogli pomoći ljudima. Ako nam želite pomoći, da biste dobili uvid u cijene, jedna vreća kukuruznog brašna od 25 kg stoji 12 eura. Svi koji nam žele pomoći, mogu uplatiti donaciju na račun Papinskih misijskih djela u RH i BiH i napisati da je to pomoć za hranu u Zambiji i fra Ivicu Perića. Svaki novčić puno nam znači da bismo pomogli ljudima da ne budu gladni. Unaprijed hvala svima koji ćete pomoći! Uspjeli smo na 70 metara dubine pronaći vodu, pa smo također uz pomoć donatora prokopali bunar i postavili pumpu za vodu kojom se mještani mogu koristiti, kako za sebe, tako i za napoj stoke. Izgradnja crkve malo je bila zastala, jer smo sredstva radije uložili u pomoć ljudima u takvoj izvanrednoj situaciji, ali sad smo krenuli dalje i taman su postavljeni prozori na cijelom objektu. Projektom naše Humanitarne udruge „Srce za Afriku“ Skrojimo ženama u Zambiji bolju budućnost, koji financijski pomaže Ministarstvo vanjskih poslova RH, opremili smo školu za šivanje, u koju smo upisali prvi naraštaj polaznica. Cilj nam je ženama koje nisu

završile nikakvu školu omogućiti da izuče koji zanat da bi mogle pokušati naći posao. Budući da pojedine polaznice nisu završile ni osnovnu školu, njih učimo i čitati i pisati te osnovama matematike. Kada istekne godina i pol, koliko projekt traje, nama škola ostaje i u njoj ćemo i dalje izučavati sve zainteresirane. To je, zapravo, prvi korak k onomu što nam je cilj, a to je izgraditi i opremiti školski kampus po uzoru na onaj kakav smo izgradili u Kivumu, u Ruandi. Zasad imamo vrtić, školu opismenjavanja i školu krojenja i šivanja, a kako budemo gradili i opremali objekte, cilj je otvoriti osnovnu, a zatim i srednju školu... A za naše smo vrtičarce uz vrtić napravili pravo malo dječje igralište. Prvi puta u životu vidjeli su ljuljačke, tobogan, klackalice! Kad smo im pokazali za što služe te šarene sprave, oduševljenju nije bilo kraja! Budući da mještani ovdje nemaju ni potrebnu zdravstvenu skrb, u planu nam je izgradnja ambulante. Ali idemo redom, korak po korak. Želite li nas podržati, pratite nas molitvom i prema mogućnosti pomognite i donacijom, a u udruzi „Srce za Afriku“ možete nabaviti kalendare koje smo pripremili i kupnjom kalendara podržati našu misiju. Za sve informacije možete se javiti na adresu srce.za.afriku@gmail.com. Hvala vam svima koji nas pratite i pomažete nam!

Pozdravljam vas iz Mwakapandule i želim vam svima obilježiti Božje milosti. Mir i dobro!

Pozdrav i molba najstarijeg misionara u Hratskoj

RUANDA
– don Danko Litrić

Dragi čitatelji Radosne vijesti i prijatelji misionara!
Pišem vam na poziv iz Misijskog ureda da napišem tekst za naš jedini misijski list – Radosnu vijest.
Ovog puta ne ću vam pisati o doživljajima u misijama, posebno u Ruandi, gdje se nalazim milošću Božjom već četrdeset i tri godine, što je malo više nego u domovini.

Na odmoru sam, pa onda želim pisati kako je misionaru u domovini. Nakon susreta hrvatskih misionara koji smo imali na Košljunu, u lijepome franjevačkom samostanu, ja sam mogao obići nekoliko salezijanskih župa, ali i drugih župa s kojima sam povezan po prijateljima svećenicima i časnim sestrama te mnogobrojnim prijateljima.

Moram vam iskreno reći da je boravak u domovini za mene pravi užitek. Lijepo je naći stare prijatelje, koji mi iskreno kažu da sam veoma

ostario i da sam slab, pa mi savjetuju da ostanem u domovini i da se ne vraćam u Afriku.

Svi me s ljubavlju i pažnjom primaju i pomažu da mogu šepajući biti kod njih i podržavaju me kod oltara da mogu ostati na nogama. Nitko se ne tuži da sam predugo govorio, bilo im je drago slušati kako je sada u Ruandi. Čude se da je sasvim drukčije nego je bilo kad sam došao 1981. To sigurno i vas čitatelje *Radosne vijesti* zanima, pa vam to želim napisati.

Ruanda je sada vrlo uređena zemlja, tako da mnogi kažu da je najljepša zemlja u Africi. Sve glavne ceste su asfaltirane, svugdje je uvedena struja i voda. Uz glavne ceste ima lijepih kuća, čak i na katove. Uz ulice su posađena lijepa afrička tropska drveća. Mladići i djevojke lijepo su obučeni. Djeca veselo trčkaražu po lijepim brježuljcima.

Uz tu stvarnost, ja sam im rekao da je Hrvatska u usporedbi s Ruandom kao nebo i zemlja. Uz vrlo malo dobrostojećih ljudi, ima vrlo mnogo siromaha. Ruanda je kao pola Hrvatske, a u njoj ima više od šesnaest milijuna ljudi, koji žive na jednoj četvrtini obradive zemlje, a drugo su močvare, stepe i parkovi, u kojim žive sve vrste životinja, od lijepih žirafa, velikih slonova, nilskih konja, golemih gorila do mnogovrsnih majmuna, za koje se Europljani i Amerikanci više brinu nego za ljude.

Mnogo ljudi nema ni komadić zemlje, ni kućice, a ne mogu naći ni posla da što zarade za se i za svoju djecu. Zato zdravi mladi ljudi bježe u susjedne velike zemlje: Ugandu, Tanzaniju, Kongo.

Kod kuće u Ruandi ostaju stari, bolesni ljudi i mala djeca.

To je razlog da ja star i bolestan misionar želim natrag u Ruandu. Stalno me na *WhatsApp* pitaju kad ću se vratiti, hoću li se vratiti. Djeca i mladi ne mogu ići u školu, jer nemaju uniformu ni školski pribor, nemaju čime platiti školarinu... Nemaju što jesti, gladni su!

Sve što radim za svojeg odmora, pa i ovo što vama čitateljima *Radosne vijesti* pišem je da dođe u uši i srce dobrih ljudi, da mi posredovanjem mojih salezijanaca i misijske uprave stigne što novca. Hvala!

Posebno bih molio one koji časte i vole Srce Isusovo da daruju i za gradnju jedne crkve Srca Isusova, koju bismo htjeli sagraditi u jednoj filijali naše velike župe, koja ima osamnaest tisuća stanovnika a nema crkvu, nego služimo misu u jednoj dvorani te više od polovice ljudi mora ostati vani.

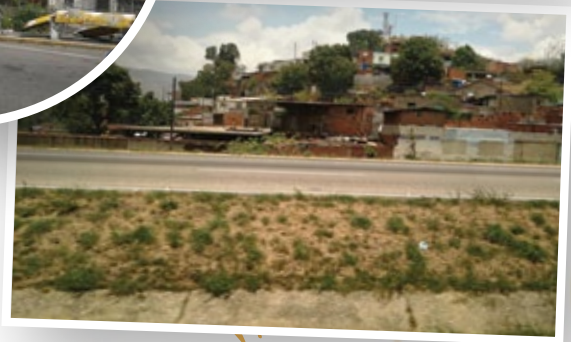
Htjeli bismo sagraditi po planu crkve Marije Pomoćnice u glavnom gradu Kigaliju jednu lijepu crkvu Srca Isusova, uz pomoć Hrvata diljem svijeta. Kršćani te filijale skupljaju pomoć od ljudi koji mogu dati, a mene mole da i ja tražim za svojeg odmora u domovini.

VENEZUELA

– Tomislav Puškarić,
salezijanski bogoslov

Pozdrav iz Venezuele!

Draga braćo i sestre, hvaljen Isus i Marija!

Zahvaljujem svima koji me prate u svojim molitvama, kao i stanje u ovoj državi. Također svakog dana i ja vas, kao i čitavu salezijansku provinciju prikazujem u svojim molitvama, a posebno braću koja su bolesna i trpe na razne načine. S nekima sam se i čuo i razmijenio poruke. Trenutačno sam na lokaciji gdje pristup internetu ne funkcionira baš najbolje, tako da ga na računalu koristim uglavnom u ranim jutarnjim ili u kasnijim večernjim satima, kada svi spavaju. U ovom pismu opisat ću ukratko što se dogodilo otkad sam otišao iz Hrvatske i stigao u Venezuelu.

Iz Zagreba sam krenuo prema Madridu preko Amsterdama. Put je protekao bez problema. Sjećam se da me u trenutku kad su se avionski kotači odvojili od zemlje obuzeo osjećaj da u tom trenutku

ostavljam svoju domovinu i odlazim u nepoznato.

Još uvijek nisam imao vizu za odlazak u Venezuelu, ali sam predosjećao da ću ju uskoro dobiti po zagovoru svete Terezije od Djeteta Isusa.

Došavši na aerodrom u kasnim večernjim satima, dočeka me salezijanac Miguel Ángel Moreno Nuño, iz Misionarske prokure u Madridu. Prokurator Eusebio Muñoz Ruiz sutradan me predstavio zajednici. Bio sam u zajednici sa sedmero braće, uglavnom starije, i lijepo su me prihvatili u svoju zajednicu. Sutradan sam odmah krenuo u venezuelski konzulat u Madridu.

Nakon kojih sedam dana u našu zajednicu došao je brat pomoćnik José Gallego Vázquez (Španjolac), misionar 141. misionarske ekspedicije iz prašume u Peru. S njime sam provodio većinu slobodnog vremena, obilazili smo grad i govorio mi je kako se ondje radi. Zanimljivo je da je osobno poznao don Luigija Bollu, salezijanskog misionara koji je umro na glasu svetosti i u tijeku je proces u kojem se

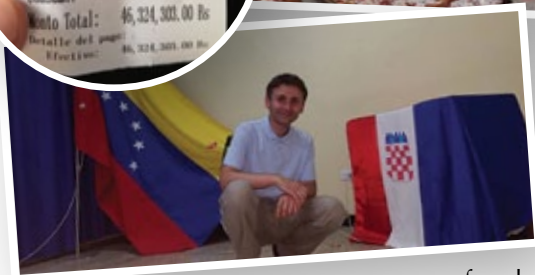
ispituju njegove vrline i kreposti. Bio je s njime na duhovnim vježbama kad je napustio ovaj svijet.

Također neplanirano u prokuru je došao biskup salezijanac mons. Raúl Biorde Castillo, iz države La Guaira, koja je sastavni dio Venezuele. Tako da sam se imao prigodu upoznati s njime i dao mi je neke informacije o trenutačnom stanju u zemlji.

Budući da je situacija s vizom bila neizvjesna, prokurator Eusebio mi je preporučio da započnem devetnicu svetoj Tereziji od Djeteta Isusa i vizu sam već dobio u ruke dan nakon što sam završio devetnicu.

U to vrijeme venezuelska vlada zabranila je sve letove iz Europe. Jedina opcija bila je kupiti avionsku kartu za Istanbul i preko Istantula poći izravno u Caracas.

Posebno dirljivo je bilo vidjeti prvi put more i obalu Venezuele. Avionom smo proletjeli točno iznad luke u koju je uplovila prva misionarska ekspedicija od sedam salezijanaca, koja je krenula iz Genove (Italija), poslana od blaženog Mihovila Rue 1. studenoga 1894.

godine, a na poziv biskupa, svećenika i mnogih laika koji su već radili u duhu don Bosca, jer su se neki osobno susreli s njime u Italiji i vidjeli kako salezijanci rade. 19. studenoga već su uplovili u luku.

Put prema Venezueli protekao je bez problema. Jedino, došavši na aerodrom u Caracasu, bile su pojačane kontrole, s dugim redom za čekanje. Prvo što mi je privuklo pozornost bio je velik natpis na aerodromu: „Ovo je izgradio socijalizam u Venezueli“.

Na izlasku iz zračne luke dočekali su me provincijal Rafael Bernardo Montenegro Latouche i Jorge Luis Bastidas Rojas, koji je zadužen za pastoral mladih u provinciji. Do središta Caracasa putovali smo autocestom oko jedan sat. Oko desetak puta policija nas je zaustavila i kontrolirala. Naime, na snazi je bila zabrana kretanja između država Venezuele zbog pandemije. Moguće je bilo putovati samo uz pismeno odobrenje.

Zbog ekonomske krize u zemlji ukinuta je prometna policija, tako da treba biti posebno oprezan u prometu, jer ljudi prolaze kroz crveno, nemaju uključena svjetla na automobilima i ima dosta neregistriranih automobila u prometu. Prolazeći kroz grad Caracas, koji je nekoć bio jedan od najbogatijih gradova u svijetu, čini se kao da

se vrijeme zaustavilo prije 20-30 godina. Većina nebodera, kuća i zgrada izgrađene su prije i zgrade su dotrajale. Rijetko je vidjeti zgradu s novom fasadom. Mnogo ljudi živi u kućicama poput favela u Brazilu.

Nakon smo došli u provincijsku kuću, gdje su me braća ugodno dočekala. Klima je ovdje ugodna i komotno se može biti u kratkim rukavima. Prvo jutro probudile su me ptice koje nikada ranije nisam čuo. Najviše me se dojmio jedan cvrčak koji se čuje kao sirena na automobilu, a ovdje ga zovu *chicharra*.

Malo sam upoznao grad i već nakon tri dana otišao sam s nekoliko braće iz provincijske kuće na susret s mladima u gradu Duaci (manji gradić u državi Lari, 400 km jugozapadno od Caracasa), gdje salezijanci imaju veliku kuću, ali djeluju samo salezijanci suradnici i nekoliko puta na mjesec dolazi salezijanac svećenik. Salezijanci suradnici rade aktivno s mladima. Susret s mladima imao je temu *Misija i razabiranje duhovnog poziva*. Odazvalo se 60-ak mladih, a neki su došli i iz okolnih gradova. Posebno me se dojmila otvorenost mladih i međusobno povjerenje između njih. Otvoreno su u iznosili svoja iskustva, podupirali i molili jedni za druge. Više puta imali smo s njima pobožnost klanjanja i dojmilo me se kako mole srcem. Vrhunac je bilo uskršno bdjenje i misa na sam Uskrs.

Po završetku susreta neki mladi i obitelji pozvali su me u svoje kuće, tako da sam mogao izbliza vidje-

ti kako žive. Živi se u oskudici i teško, ali unatoč svemu su sretni, gostoljubivi i susretljivi. Nekoliko stvari koje su me odmah dirnule bile su da većina obitelji ima više djece, iako se ovdje teže živi nego u Europi. Zatim da je pobačaj u Venezueli zabranjen i tko počinji pobačaj mora ići u zatvor. Zaštitnica Venezuele je BDM od Coromota i gaji se posebna pobožnost prema BDM. Prolazeći ulicama i vozeći se autocestama, nerijetko se može na velikim plakatima vidjeti slika Milosrdnog Isusa, kao i kamione i automobile oslikane istim motivom, a reklama gotovo da i nema, kad je većina svega u državnom vlasništvu.

U Caracasu postoji hrvatski klub, gdje se okupljaju Hrvati. S jednom obitelji već sam stupio u kontakt. Inače Caracas ima više od četiri milijuna stanovnika.

Venezuela me sada podsjeća na Hrvatsku 80-ih godina. Ljudi teško žive, ali mladi i stariji vole Crkvu, primaju redovito sakramente. U Venezueli je jaka struja protestantizma, tako da, zahvaljujući toj situaciji, katolici više čitaju *Bibliju* i povećan je interes za apologetikom. Postoje katoličke zajednice koje brane polog naše vjere i evangeliziraju katolike koji su napustili Katoličku crkvu i otišli u protestante ili u sekte.

Osim teške ekonomsko-političke situacije u zemlji vladajući propagiraju već godinama magiju i slično, tako da se podosta ljudi bavi okultnim praksama.

Ljudi uglavnom putuju pješice jer autobus je preskup. Tako da se nerijetko na cestama može vidjeti da se više ljudi vozi u prikolicama i na stražnjem, otvorenom dijelu automobila. Jednom su me tako provozali kroz grad Duacu i prošli smo mimo policije, pozdravljali smo ih i oni su pozdravljali nas.

U Venezueli je već godinama hiperinflacija, a mještani su mi rekli da je najgore bilo 2017./2018. godine, kad nije bilo hrane. Sad je uglavnom ima, ali je skupa. Upravo dok ovo pišem vrijednost jednog eura je oko 2 800 000 bolivara. Prosječno se zarađuje oko dolar tjedno. Npr., učiteljica u osnovnoj školi mjesečno zaradi četiri dolara. Zato je obrazovni sustav degradirao i ljudi su prisiljeni raditi više poslova dnevno da bi mogli preživjeti. Prosječni policajac

ima plaću od oko dvadeset dolara. Stoga, da bi ljudi preživjeli, prisiljeni su raditi više poslova. Oni koji imaju koga vani, u prednosti su, jer im rođaci šalju novčanu pomoć. Ljudi malo zarađuju i logično bi bilo da su cijene proizvoda puno jeftinije, no nije tako. Podosta stvari na koje sam naišao imaju cijenu kao i u Europi. Npr., jedno pecivo ima cijenu gotovo jedan dolar, stoga ljudi ovdje ne jedu kruh, već rade malene kruščiće od kukuruznog brašna, koji se zovu arepa. Piti mlijeko svaki dan ovdje je luksuz. U našoj zajednici samo u posebnim prigodama pijemo s kavom mlijeko, no to je uglavnom mlijeko u prahu, jer je jeftinije. Vino i pivo rijetko se piju, jer su također luksuz. Limenka od 2,5 dcl piva stoji dolar i pol. U Venezueli ima puno voća, ali unatoč tomu dosta je skupo. Rakija se ne pije, već rum, no i on je dosta skup. U trgovinama je rijetkost vidjeti da su cijene istaknute (zbog svakodnevne fluktuacije bolivara u odnosu na američki dolar).

Ono što je jeftinije, za razliku od Hrvatske, pristup je internetu i mobilne usluge. Npr., mjesečna tarifa koji sadrži 1000 minuta prema svim nacionalnim mrežama, 1000 poruka SMS i promet od jedan GB ne dođe ni dolar. U Duaci građani su oslobođeni plaćanja struje i vode, ali zbog toga je i kvaliteta distribucije električne energije veoma loša.

Dok ovo pišem, nalazim se u postnovicijatu u Los Tequesu, 40 km južnije od Caracasa. Prvi tjedan tri puta se u našem kvartu čula snažna eksplozija dotrajalih transformatora na električnim stupovima, a jer kuće uglavnom nemaju zaštite od prenapona, često stradaju uređaji i kućanski aparati.

Apsurd je da Venezuela ima goleme zalihe nafte, koje su u vlasništvu države, ali uvozi naftu iz Iraka, jer je naftna industrija i općenito industrija u državi u bankrotu. Litra benzina je oko pola dolara, a preprodajom može dostići i više od dolar. Ljudi s kojima sam razgovarao kažu mi da s ovom krizom i hiperinflacijom ovako žive duže od 20 godina. Zbog toga dosta je u zemlji raširen kriminal i po noći je opasno ići u šetnju, naročito za nas bijelce, jer kad nas vide, ljudi

misle da smo puni novaca. Već nekoliko godina turizam je u zemlji sveden na minimum, jer je Venezuela označena crvenom bojom kao jedna od najrizičnijih zemalja. U 2020. godini Libija i Somalija našle su se na vrhu liste, a odmah za njima najrizičnije zemlje za turiste su Afganistan i Venezuela.

Salezijanska provincija svetog Luke broji oko 24 kuća i nešto manje od 140 braće, a od toga oko 50 braće u formaciji. Trenutačno je malo aktivne i zdrave braće, tako da je provincija morala zatvoriti neke kuće. U prašumi su pojedine misije predane dijecezanskim vikarijatima. Upravo je ondje sada najteže, a u nekim su mjestima u prašumi samo dvojica braće.

Stanje pandemije u zemlji veoma se osjetilo. Na nacionalnoj razini jedan tjedan moguće je imati duže radno vrijeme, a drugi tjedan se zove radikalni tjedan i trgovine rade sa skraćenim radnim vremenom ili uopće ne rade. Testiranje na COVID-19 preskupo je za građane, pa onda to i ne čine. Npr., ako se tko želi testirati i rezultat pokaže da je osoba pozitivna, u tom slučaju ne mora platiti test, no ako test pokaže da je negativna, mora platiti oko trideset dolara. U našoj su provinciji umrla dvojica starije braće svećenika. Obojica su bili misionari, jedan iz Italije i drugi iz Španjolske.

Kao što sam naveo, nalazim se u postnovicijatu u Los Tequesu. U kući nas je 22 braće. Od toga petero braće čine formativnu zajednicu, a ostalo su sve postnovaci. Filozofija se ovdje studira pet godina, a teologija četiri godine. Ovdje se pripremam za studij teologije u Caracasu. Učim jezik s jednim profesorom i također učim o povijesti i kulturi zemlje te o povijesti ove salezijanske provincije. Od sljedećeg tjedna trebao bih započeti s profesorom upoznavanje kulture, povijesti i aktualne situacije u prašumi, kamo bih trebao biti poslan nakon završetka studija teologije i redjenja. Dotada bih trebao onamo ići samo povremeno poradi stjecanja iskustva.

U mojoj zajednici su i dva starija misionara, koji su u Venezuelu otišli

još s 18 godina i ovdje su započeli s novicijatom. Jedan je iz Španjolske, a drugi iz Italije. Talijan se zove Eliseo, a susreo sa svetim Leopoldom Bogdanom Mandićem, jer ga je otac vodio k njemu kad se išao ispovijedati. On je tada imao samo pet godina, ali kaže da ga se dobro sjeća.

U zajednici se živi veoma skromno. Imamo doručak, ručak i večeru samo u malim količinama. Inače mnogo obitelji u Venezueli može si priuštiti samo jedan obrok dnevno, jer hrana je ovdje skupa s obzirom na mjesečna primanja. Puno se štedi i hrana se ne baca. Jučer sam za večerom pitao braću za stolom kako žive njihovi roditelji i braća. Svi su mi odgovorili da preživljavaju. Malo je obitelji s dvoje djece. Zgrada u kojoj se nalazimo u dosta je lošem stanju. Godinama je ova zgrada bila napuštena, a salezijanci su se nedavno vratili ovamo jer je postojala bojazan da država preuzme vlasništvo nad objektom zbog nekorištenja nekretnine.

Lijep pozdrav iz Los Tequesa i neka vas sve prati blagoslov Marije Pomoćnice!

Trgovinu ljudima papa Franjo naziva najvećom otvorenom ranom na tijelu čovječanstva i zločinom protiv čovječnosti, a mi donosimo razgovor sa s. Viktorijom Šimić, redovnicom koja je posvećena tomu velikom problemu.

? **Draga sestro Viktorija, predstavite se našim čitateljima i pojasnite što je točno trgovina ljudima?**

! Pripadnica sam Hrvatske provincije Milosrdnih sestara Svetog križa 30 godina. Radim u školi kao učiteljica engleskog jezika, uključena sam u župnu katehezu, a zadnju godinu pomažem i u sakristiji u Župi sv. Nikole Tavličića u Županji. Što se tiče trgovine ljudima, u to sam pomalo uključena od 2007. godine, a što je trgovina ljudima nije baš jednostavno reći. Jasno nam je što znači prodati osobu ili kupiti, koliko god nevjerojatno zvuči da se to među nama doista i događa. Sažeto bismo mogli reći da je to zločin kojim se iskorištavaju ranjive osobe, pri čemu se krše mnoga njihova prava: sloboda kretanja, pravo na obrazovanje, pravo na izbor i slično. Ipak, da bismo imali cjelovitu informaciju, neka nam posluži definicija koju na svojim stranicama navodi Ministarstvo unutarnjih poslova RH: „Trgovanje ljudima predstavlja vrbovanje, kupnju, prodaju, predaju, prijevoz, poticanje ili posredovanje u kupnji, prodaji ili predaji, pružanje utočišta i prihvat osoba, uporabu sile, prijetnju uporabom sile ili drugim oblicima prinude, otmice, prijevare, zloporabe položaja ili ovlasti da bi se došlo do pristanka osobe koja ima kontrolu nad drugom osobom, u svrhu iskorišta-

vanja koje minimalno uključuje korištenje osoba u prostituciji ili druge oblike seksualnog iskorištavanja, prisilan rad ili usluge, ropstvo, postupke slične ropstvu, trgovanje organima i drugo.“ Na istoj stranici u nastavku čitamo: „Trgovanje ljudima jedan je od najvećih međunarodnih problema i rastućih fenomena. Posljednjih je godina trgovanje ljudima, osobito ženama i djecom u cilju njihovog daljnjeg seksualnog iskorištavanja, doseglo alarmantne razmjere.“

? **Trgovina ljudima predstavlja jedan od najokrutnijih oblika organiziranog kriminala. Iako je seksualno iskorištavanje i dalje visoko zastupljeno, ljudima se sve više trguje i za ugovorene i prisilne brakove, prisilno prosjačenje, prisilni rad u domaćinstvu te radnu eksploataciju. Jesmo li toga kao društvo svjesni i koja je naša krivica što se to događa?**

! Osobno smatram da nismo dovoljno svjesni, no, hvala Bogu, ima pojedinaca u Crkvi i društvu koji zadnjih desetljeća sve više uviđaju postojanje tog problema i važnost toga da se ozbiljno suočimo s time te radimo na suzbijanju na svim mogućim razinama, od preventivnog djelovanja do kaznenog progona trgovaca ljudima i organiziranoga i sustavnog pružanja svestrane pomoći i podrške žrtvama. Do prije dvadesetak godina o Hrvatskoj se govorilo

uglavnom kao o tranzitnoj zemlji, dok je danas sve više zemlja podrijetla i odredišta, to jest iskorištavanja žrtava trgovine ljudima.

Koja je naša krivica? Često je problem što smo indiferentni prema patnjama koje drugi podnosi s jedne strane, a s druge strane, kad se udaljimo od Boga, ne poštujemo Božje zapovijedi, puno toga se relativizira, stavljamo sebe u središte i vlastitu slobodu, užitak, potrebe i želje, a zaboravljamo na isti način poštovati slobodu drugoga i uvažavati njegove ili njezine opravdane potrebe, prava i želje.

? **Tko čini većinu žrtava, muškarci ili žene?**

! Većinu žrtava čine osobe ženskog spola od najranijeg djetinjstva do zrele dobi i procjenjuje se da one čine i 80 posto žrtva, dok su muškarci uglavnom žrtve radnog iskorištavanja, mada ima osoba obaju spolova koje su žrtve i drugih oblika trgovine ljudima.

? **Tko sve može upasti u zamku trgovine ljudima?**

! Bilo bi pogrešno reći da samo siromašni, izbjeglice ili migranti. Žrtve mogu biti svi, doslovno i siromašni i bogati, i visokoobrazovani i neobrazovani, i oni koji su kod kuće i oni koji su na putu ili se sele. Često su žrtve mladi, jer nemaju puno životnog iskustva i lako ih se prevari.

? **Posjećujete i škole i župe da biste podijelili svoje iskustvo**

i govorili o toj važnoj temi i velikom problemu trgovine ljudima. Koliko je informiranje važno i što možemo na takav način učiniti?

! Nakon što je Papa Franjo 2015. godine spomendan sv. Josipe Bakite proglasio međunarodnim danom molitve, promišljanja i djelovanja protiv trgovine ljudima, a samu sv. Bakitu zaštitnicom žrtava trgovine ljudima, jer je i sama bila nekoliko puta preprodavana i svoje djetinjstvo, sve do punoljetnosti, provela kao ropkinja, zahvaljujući tadašnjemu duhovniku, a sadašnjemu varaždinskom biskupu mons. Boži Radošu te otvorenosti svećenika župnika, a na poseban način velikoj i svestranoj pomoći i podršci nadbiskupa Đure Hranića, u 50-ak župa Đakovačko-osječke nadbiskupije održano je predavanje o trgovini ljudima i molilo se u klanjanju za prestanak tog zla, kao i za sve žrtve.

Posjet školama u većoj mjeri uslijedio je tek u zadnje dvije godine, i to na poticaj članova Skupine za podizanje svijesti o trgovini ljudima europske Udruge „RENATE“ („Religious in Europe Networking against trafficking and exploitation“), čija sam članica od samih početaka. Dok je u većini župa na tim predavanjima bila uglavnom starija populacija, posjeti školama, gdje uglavnom imam radionicu s učenicima osmih razreda (ponekad su uključeni i sedmi), vidim kao izvrsnu prigodu da s mlade i upoznaju s tim fenomenom, i to baš pred kraj osnovnoškolskog obrazovanja, prije nego će krenuti u novu sredinu, u srednju školu. Počinje se sve više pojavljivati zanimanje za temu trgovine ljudima i među srednjoškolcima, što smatram vrlo dobrim, jer upravo oni lako mogu postati plijen trgovaca ljudima. Mislim da je doista važno preventivno djelovati, jer doista su bolna iskustva svih koji postanu žrtve.

? Jesu li naši mladi svjesni problema i opasnosti tog oblika organiziranog kriminala te kako reagiraju kada slušaju vaše predavanje?

! Vjerojatno ima onih koji su donekle svjesni, no mislim da je taj postotak vrlo malen. Ulazeći u učionicu, može se vidjeti kako su

mladi živahni, komunikativni, bezbrižni, no kada počnemo sve više ulaziti u tu tematiku, dok slušaju o konkretnu primjeru osobe njihove dobi koja je postala žrtva trgovine ljudima, samo se primijeti kako su odjednom postali tihi, ozbiljni, zainteresirani, a često i iznenađeni, zatečeni, pa i šokirani postojanjem tog zla.

? Kada posumnjati u trgovinu ljudima kod oglasa za posao?

! Dok postoje znakovi koji nas mogu navoditi da posumnjamo u pojedine oglase, kao što su velika obećanja, dobra i laka zarada, bez potrebe za posebnim kvalifikacijama i radnim iskustvom, ili nemogućnost provjere istinitosti navedenih podataka ili samih poslodavaca, događa se, nažalost, da i oglasi koji djeluju sigurni mogu osobu dovesti u ruke trgovaca ljudima. Važno je stoga činiti ono što je u našoj moći da bismo se zaštitili.

? Kako možemo pomoći i uključiti se u borbu protiv trgovine ljudima?

! Na prvom mjestu valja se informirati, a onda pomoći i drugima da upoznaju taj problem. Sama činjenica da ste htjeli o toj tematici pisati i s njom upoznati svoje čitatelje već je djelovanje protiv tr-

govine ljudima. Mediji mogu puno činiti, osobito u preventivnom djelovanju. Uključujemo se u borbu protiv trgovine ljudima i pružajući podršku institucijama, udrugama i pojedincima koji rade protiv trgovine ljudima, kao i onima koji se zauzimaju za oslobodjenje onih koji su sada zarobljeni, ili u oporavku onih koji su se uspjeli izvući iz ropstva.

Ravnatelji škola, npr., djeluju već protiv trgovine ljudima time što dopuste da se u njihovoj školi progovori o toj tematici. Svećenici koji u svojoj propovijedi progovore i trgovini ljudima puno čine da bi ljudi postali svjesni tog problema. Urednici časopisa i drugih medija također već rade na suzbijanju tog zla time što pišu o tome itd.

? Naši misionari svjedoče o velikoj oskudici i siromaštvu u kojem ljudi žive i ti problemi pogodno su tlo za iskorištavanje najsiromašnijih i trgovinu ljudima. Koliko je važno da odgovorni u Crkvi i društvu prepoznaju važnost te teme i problematike te kako se može više pomoći?

! Vrlo je važno prepoznati važnost te teme, ne samo da ne bi tko postao nova žrtva, nego i da se oslobode zarobljeni, iskorištavani i zlostavljani. Zamislite kolika li je njihova patnja iz dana u dan, iz sata

u sat! Dovoljno je samo pomisliti na izloženost svakodnevnu nasilju i u kakvim uvjetima žive: slaba prehrana, često nikakva zdravstvena zaštita, rizik spolno prenosivih bolesti, prisilni pobačaji, seksualno i emocionalno zlostavljanje, prijetnje njima i njihovim obiteljima, život u trajnu strahu i slično.

? **Živimo u brzu i dinamičnu vremenu, punu izazova. Koji savjet biste dali roditeljima kako sačuvati mir i radost u obitelji usprkos svoj buci vremena u kojem živimo?**

! Važnost molitve u obitelji! Oni koji doista redovito mole imaju iskustvo da je molitva izvor radosti i mira. Nema tog problema koji ne možemo donijeti pred Boga. Vjerovati da je Bog na našoj strani, na strani onih koji vjeruju i nastoje živjeti Božju ljubav. U živu susretu s Bogom doživjet ćemo i Božji poziv na djelovanje, za zauzimanje osobito za ljude u potrebi.

? **Gdje je izvor vašeg interesa za tu tešku temu i problematiku te gdje crpate snagu za rad i djelovanje?**

! Dovoljno mi je pomisliti da u ovom trenutku mnogi nevini trpe zbog čije pohlepe ili težnje za uživanjem, apsolutno ne uvažavajući drugoga kao osobu i potpuno kršeći dostojanstvo drugoga. A znamo da je Bog uvijek na strani malenih, potlačenih, nevinih. Zauzimati se za njih, za njihovo oslobođenje znači činiti Božja djela, biti na Božjoj strani.

Gdje crpiti snagu? Vjerujem da snaga dolazi iz molitve i iz otajstva križa, trpljenja u povezanosti s Kristom. Teško je staviti u riječi nadu i zahvalnost koju osjećam zbog molitve starijih i bolesnih redovnica naših zajednica, kojima se često znam javiti kada idem pohoditi župu ili školu. Kad ih susretnem, pa kad mi kažu: „Pratimo molitvom tvoj rad!“ To je nešto nevjerojatno! Znaš da iza tih riječi stoji doista njihova zauzeta molitva. Dok sam za to zahvalna, svjesna sam da drugi mogu moliti za mene, ali ne i umjesto mene. Naš način života bez molitve doista nema smisla. Ne mislim samo na misaone ili propisane molitve, nego na poseban način imam na pameti molitvu srca, one trenutke provedene u produbljenoj molitvi pred

Presvetim Sakramentom u tišini, bez riječi. Svakako, u svojem radu osjećam podršku i zahvalnost sv. Bakiti, kojoj se često i rado preporučim. Ne samo njoj, nego i svim žrtvama trgovine ljudima koje su otišle u vječnost, često na nasilan način. Vjerujem da ih Bog, koji je vidio svaki trenutak njihove patnje u ropstvu, koji je suosjećao s njihovom boli, zbog njihove patnje sada rado sluša i uslišava, posebno kad se zauzimamo za one koji su još uvijek u tim strašnim nevoljama bespomoćnosti i nemilosrdna svakodnevnog iskorištavanja. Svakako, puno znači iskrena podrška svećenika i Bogu posvećenih osoba, kao i laika, koji su svjesni postojanja toga zla i potrebe djelovanja na tom području.

? **Koji je vaš omiljeni biblijski citat i zašto?**

! Kao moto za prve zavjete uzela sam si: „Idi, prodaj sve što imaš, a onda dođi i idi za mnom.“ Tijekom proteklih 30 godina taj mi je citat uvijek iznova progovarao i govori mi i danas. Bog ne treba ništa moje, nego mene. Sjećam se da sam nakon fakulteta ponovno snažno doživjela upravo to: „Bog ne treba tvoje diplome, znanje, treba tebe.“ To mi također govori i o važnosti za nas koji idemo za Kristom da ne trčimo za slavom ovog svijeta. Kao da Isus i za to kaže: „Idi, prodaj sve to što možeš imati, ostavi to siromasima, to jest ljudima ovog svijeta, onima koji žive za ono što je vidljivo. Ti idi za mnom.“ Drugi citat koji mi je veoma važan moto je mojih doživotnih zavjeta: „Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio.“ To mi govori o važnosti primanja u srce Božje ljubavi te usvajanja i življenja te iste ljubavi, živeći djevičanski. Doživljavam da je to neizmjeran izazov, kao što je Bog neizmjeran i njegova ljubav.

? **Imaju li žrtve trgovine ljudima svojega nebeskog zaštitnika i čijemu zagovoru se utječu?**

! Osobno vjerujem da je cijelo nebo na strani žrtava trgovine ljudima, da su svi sveti, koji su „došli iz nevolje velike“, kako čitamo u *Knjizi otkrivenja*, zauzeti u molitvi pred Bogom, koji je sve ljude stvorio za život u radosti. Vjerujem da svi sveti bez prestanka mole za žrtve. No, kako spomenuh ranije, sv. Josipa Bakita zaštitnica je žrtava trgovine ljudima.

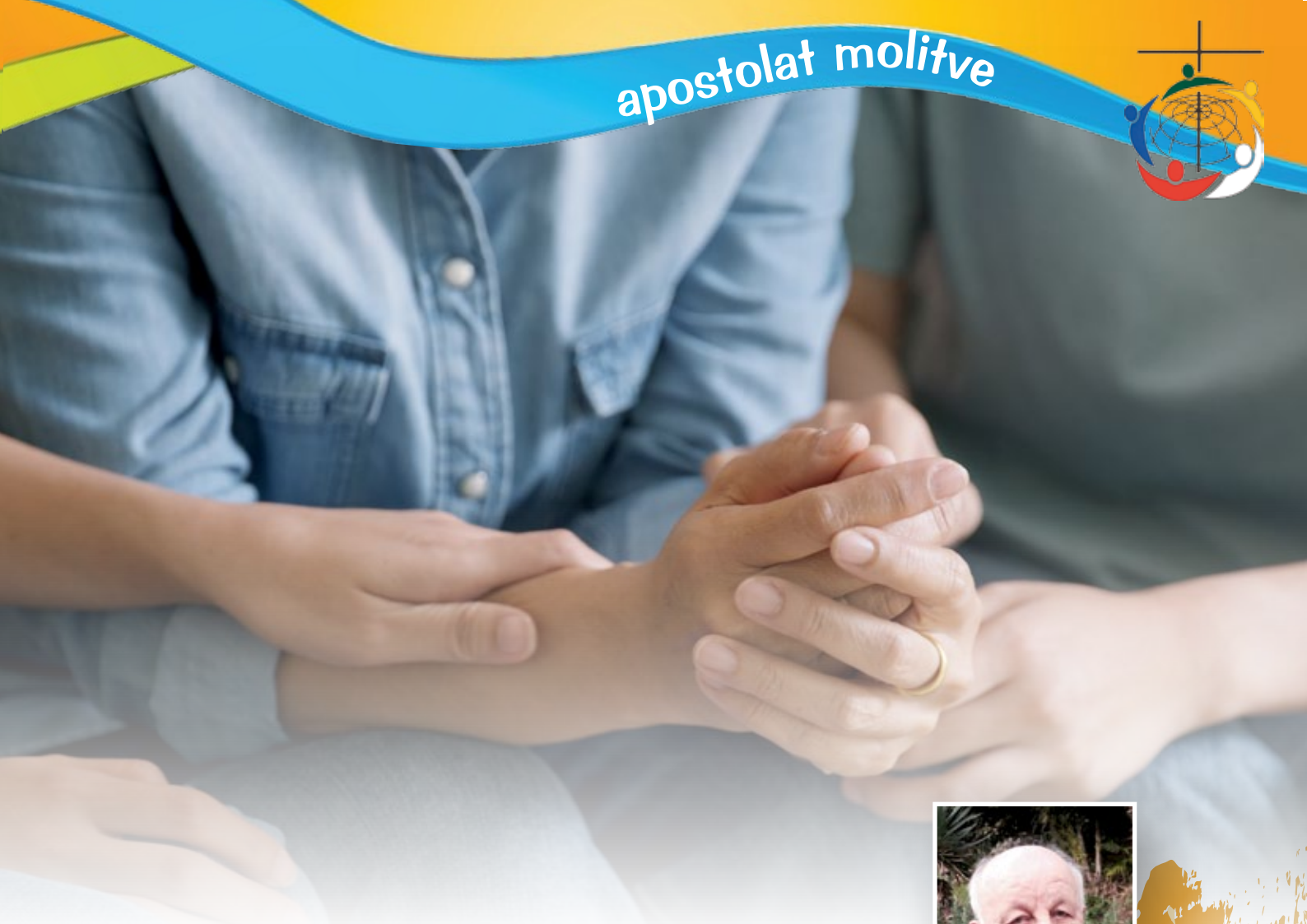
Kada gledamo povijest Crkve, bilo je više onih koji su se zauzimali za oslobođenje robova ili su i sami proveli dio života u ropstvu, u zatvoru ili u zarobljeništvu. Tako da se za žrtve trgovine ljudima možemo moliti, na primjer. sv. Petru Claveru ili sv. Ivanu od Križa, kao i našem blaženom Alojziju Stepincu.

? **Koji svetac je vama poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku?**

! Nevjerojatna mi je Marijina ljubav prema Isusu, koja je ujedno i majčinska i djevičanska ljubav, i zaručnička, i ljudska i božanska. No i ljubav sv. Ivana apostola, ljubljenog učenika, koji je od mladosti zavolio Isusa i ostao mu vjeran i pod križem, a onda i desetljećima kasnije. Svetoj Bakiti divim se zbog trajne radosti kojom je zračila unatoč neizmjerne patnji koju je prošla, i to srca ispunjena ljubavlju prema Bogu i bližnjima. I mnogi drugi svetcu. Teško je koga izdvojiti, jer kada više upoznam kojeg svetca, vidim drugačiji način življenja iste žarke ljubavi prema Bogu. Ako samo pomislim na sv. Tereziju Avilsku ili sv. Katarinu Sijensku – uvijek je to bila ta ista božanska ljubav koja ih je duboko osobno zahvatila, nastanila se u njihovu srcu i ostala u njima i oni u toj ljubavi. Također duboko osobna ljubav sv. Franje Asiškoga, čije jubileje ovih godina slavimo. Osim toga rado se i često molim svećenicima koje sam poznavala, koji su bili još na zemlji, jer vjerujem da se sada iz vječnosti njihova ljubav i zauzimanje još više intenziviraju. Često zazivam za pomoć i bezimene, skrovite redovnike i redovnice kraja gdje živim i djelujem, a koje možda i nisam poznavala. Vjerujem da je puno upravo takvih svećenika, župnika i Bogu posvećenih osoba koje su nastojale svim silama ljubiti Boga.

? **Koja bi bila vaša poruka čitateljima Radosne vijesti i što biste nam stavili na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?**

! Imajmo osjećaja za one koji najviše trpe u našem vremenu. Poštujmo druge ne samo zbog dobra koje čine, nego i zbog trpljenja koje podnose. Osluškujmo Gospodina u molitvi. Kad nas potiče na konkretne korake, krenimo bez straha, jer Bog je naša najsigurnije zaštita.

Molimo da svi roditelji koji oplakuju smrt sina ili kćeri nađu potporu u zajednici te zadobiju mir i utjehu Duha Svetoga.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Već smo se mnogo puta uvjerali da papa Franjo u različitim prigodama i okolnostima želi iskazati svoju brigu za one koji na bilo koji način trpe. Stoga nas ne iznenađuje i ova njegova nakana za sudionike Papine svjetske molitvene mreže, odnosno Apostolata molitve. Papa želi da se ovog mjeseca, a to je studeni, kad se posebice spominjemo svojih pokojnih, usredotočimo na bol roditelja koji oplakuju smrt sina ili kćeri. Ujedno Papa želi da svoje molitve upravimo i prema kršćanskim zajednicama, koje bi neposredno mogle biti oslonac ožalošćenim roditeljima. Istodobno Papa želi da ti roditelji zadobiju i istinski mir i utjehu Duha Svetoga. Sve su to

sastavnice koje nas ne mogu ostaviti ravnodušnima pred nevoljama onih koji su izgubili koga od svojih najdražih. Koliko je potrebna ljudska blizina, toliko je Duh Sveti, Duh ljubavi Oca i Sina, doista konačna nada i svjetlo u takvim, često vrlo mračnim trenucima.

Samim time što je riječ o roditeljima koji su izgubili dijete, vrijedi ove Papine želje pratiti i u širem obzoru, misleći također i na sve nepravedne smrti bilo zbog terorizma, bilo zbog bezdušnih ratova, za što sam papa Franjo kaže da nije nikakvo rješenje, nego da je produbljenje onečovječavanja ljudi.

No bol roditelja ne može se usporediti s bolima drugih, pogotovo

zato što su djeca njihova nada, njihova briga, njihova ljubav. Tada, mislim, da je najučinkovitiji pogled onaj pogled sa srcem na Žalosnu Gospu, koja u krilu drži svojeg Sina, raspeta i tek s križa skinuta. U razgovoru sa Žalosnom Gospom, punu vjere i nade, te promatrajući njezino lice i nastojeći ući u njezine osjećaje, zadobiva se snaga nade i utjehe te se već nazire odgovor da to nije kraj, nego najava ponovnog susreta pobjedom Isusova uskrsnuća.

Tu prestaje svako mudrovanje, ostaje samo predanje poput Marijina i prihvaćanje volje Svevišnjega, koji vodi brigu i o vrapcima, pa i u takvu gubitku naziremo nešto od te brige u beskrajnu njegove providnosti.

Miva Austrija slavi 75 godina

MIVA organizacija u gradiću Stadl-Pauri, gdje MIVA Austrija ima svoje sjedište. Razlog tomu je obilježavanje 75 godina djelovanja, ali i razvoj suradnje. U ime Papinskih misijskih djela RH te BIH na sastanku je sudjelovala nacionalna ravnateljica Papinskih misijskih djela RH. S. Ivana Margarin,

MIVA Austrija humanitarna je organizacija Katoličke crkve. Financira se 100 % donacijama i njezina je misija financiranje svih vrsta prijevoznih sredstava za korištenje u misijama i razvojnoj pomoći. Osnovana je 1949. godine i do kraja 2023. financirala je kupnju 48 757 različitih prijevoznih sredstava (bicikli, motocikli, automobili, kamioni, invalidska kolica, čamci i brodovi, traktori, mazge...).

14. i 15. listopada ove godine održan je međunarodni sastanak

te predstavila djelovanje MIVA Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Na ovome međunarodnom radnom sastanku sudjelovale su još organizacije MIVA Austrije, Nizozemske, Švicarske, Slovačke, Poljske, Južnog Tirola i Slovenije. Svaka organizacija predstavila je svoje aktivnosti i djelovanje. Bio je to vrlo uspješan i plodan susret te razmjena ideja i promišljanja kako možemo činiti bolje i više dobroga.

Da bi naši misionari živjeli svoje misijsko poslanje, potrebna su im

prijevozna sredstva. Područje njihova rada vrlo je često rasprostranjeno i na nekoliko stotina kilometara. Ceste su vrlo loše, a u kišnom razdoblju često nestaju ispod blata, koje ponekada potpuno onemogućuje prolaz. Dobro vozilo našim misionarima omogućava da mogu doći do ljudi koji ih trebaju i prevesti hranu, vodu, građevni materijal, učitelje, katehiste, liječnike – i tako spašavaju živote.

Geslo Akcije MIVA glasi: „Moj dar slavi Boga za sve prijedene kilometre“. Neka nas to geslo podsjeti na sva naša putovanja i na svaki sretno prijedeni kilometar! Budimo pozorni u prometu i čuvajmo jedni druge, a sve nas neka na putu prati zagovor svetog Kristofora!

PMD u RH

Gozba s grešnicima

Kao poticaj na oživljavanje i rasplamsavanje misijskog duha te pripreve za Misijski tjedan, uz pomoć s. Vesne Lagetar i glumačke skupine iz Župe sv. Jelene Križarice iz Kastva, 12. listopada organizirali smo glazbeno-scenski prikaz **Gozba s grešnicima**.

Bogata gozba započela je svečanim misnim slavljem u 19 sati u bazilici svetog Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu. Misno slavlje predvodio je fra Zvonimir Pervan, a potom je uslijedila *Gozba s grešnicima*. Glazbeno-scenski prikaz, koji nikoga nije ostavio ravnodušnim, sve je podsjetio na istinu da onaj tko susretne Isusa, taj se mijenja. I to ne s odgodom, nego se mijenja odmah, taj čas. Njegov život postaje kretanje u jednome drugom smjeru, u smjeru života.

Na kraju *Gozbe s grešnicima* svi prisutni pozvani su na druženje uza slatku i slanu gozbu, koju su omogućili prijatelji misija, slastičarnica „Vincek“ i mesnica „Kudelić“. U radosti i uz pjesmu druženje je nastavljeno, a

u srcu je treperio podsjetnik da današnji kršćanin treba biti čovjek pasije Gospodinove, onaj kroz čiji život dnevno prolazi Gospodin, onaj tko zna u prolasku darovanih mu ljudi prepoznati njegov prolazak.

Voditeljica Misijske zajednice na Svetom Duhu Renata Kubelka ovako je opisala svoj doživljaj glazbeno-scenskog prikaza *Gozba s grešnicima*:

„Gledajući goste kako jedan po jedan prilaze stolu Gospodnjemu, glas farizeja učinio mi se tako poznat. Farizeji nisu sudjelovali na gozbi, ali samo njih smo čuli što govore. Komentirali su goste, njihovu različitost, njihovu ranjivost. Lamentirajući o tome tko treba sjesti za stol Gospodnji, činilo mi se da ih je Isusov dolazak samo zbunio. Isus je došao posljednji na gozbu, ali se činilo da sve goste dobro poznaje. Svakomu gostu iskazao je ljubav i poštovanje. Farizeji su ostali sa strane jer oni ne mogu otvoriti svoja srca, ne usude se biti ranjivi. Isus je živi Bog i danas i sutra, svaki nas dan poziva, ali ne

samo nas; Isus poziva i one s kojima mi, baš kao i farizeji, možda ne bismo sjeli za stol. Možda zato što su druge vjere, druge kulture ili drugačijih životnih prilika nego mi. Radije ih promatramo i komentiramo, ostajući u klupama sa strane, olako prepuštajući svoje mjesto na gozbi Gospodnjoj da bismo sačuvali svoje mjesto u svijetu. Prepuštajući mjesto onima koji svoju ranjivost ne skrivaju i prilaze Isusu otvorena srca, ostaje nam praznina, koju ne može ispuniti svijet.“

Jedna od članica Misijske zajednice, Nike Skrivaneli Karačić, ovako je poručila:

„Isus nije dopustio da društveni status ili kulturne norme diktiraju nje-

gove odnose s ljudima. Nije tražio od ljudi da se promijene prije nego što dođu k njemu. Isus vidi pojedince, a ne njihove etikete. Tradicija, kulturne zabrane i mrštenja nekolicine nisu važni kad je vječna sudbina duše u pitanju. 'Jer Bog nije poslao svoga Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu.' (Iv 3, 17) Činjenica da je Isus jeo s grešnicima pokazuje da je gledao dalje od kultu-

re, dalje od čije povijesti, predrasuda, govorkanja, osuđivanja te da je izravno gledao u ljudsko srce. Odlučio je jesti s njima jer su trebali znati da su pokajanje i oprost dostupni. Zato se lako i nama poistovjetiti s pojedincima od tih grešnika, jer i mi bismo morali biti svjesni da Isus i nama poručuje da što god bilo, što god učinili, koliko god mislili da nismo dostojni, on je tu za nas i uvijek smo dobrodošli za

njegov stol, kao kaže Mk 2, 17, on nije došao zvati pravednike, nego grešnike na pokajanje".

Zahvaljujemo braći fratrima na Svetom Duhu i članovima Misijske zajednice, kao i svima koji su odvojili vrijeme i pridružili se *Gozbi s grešnicima*.

PMD u RH

Seminar za animatore i suradnike župnih misijskih skupina Đakovačko-osječke nadbiskupije

U subotu 19. listopada 2024. održan je seminar za animatore i suradnike župnih misijskih skupina u župama Đakovačko-osječke nadbiskupije u Dvorani biskupa Mandića na KBF-u u Đakovu.

Program je počeo molitvom za misije, a pedesetak prisutnih pozdravio je preč. Ante Šiško, nadbiskupijski povjerenik za misijsku djelatnost Crkve i suradnik Papinskih misijskih djela.

U uvodnom pozdravu predstavio je prigodnu ovogodišnju brošuru izdanu za Svjetski dan misija te prokomentirao Papinu poruku i prisutnima donio životopisan presjek poruke, jer kao bivši misionar s Madagaskara i iz Francuske pokazuje poseban žar kada govori o misijama.

Prvo predavanje održao je Ivica Raguž, pod naslovom Svetci i misijski žar. Svojim poticajnim predavanjem htio je sve sudionike seminara potaknuti na brigu za misije. Svoje promišljanje približio nam je u liku i djelu dvaju velikih misiona-

ra – sv. Franje Asiškoga i sv. Franje Ksaverskoga. Prvo nam je približio sv. Franju Asiškoga, i to u osam točaka, koje treba promatrati u svjetlu ljubavi, naglasivši da u svojem kršćanskom poslanju ne smijemo biti tromi, nego otvoreni služenju. Na prvom mjestu istaknuo je siromaštvo. Sv. Franjo naziva ga zaručnicom. Potom je bio govor o viteškom duhu, koji je usredotočen na traganje ne za užitkom, nego za trpljenjem. Biti lud u očima svijeta, Božja luda. Posebno je istaknuta i poslušnost prema poglavarima i svećenicima. Franjo progovara i o darežljivoj, velikodušnoj ljubavi, koja daje sve od sebe. Poseban naglasak Franjo stavlja i na radost, koja ima izvor u Isusu Kristu. Po Franji, kršćani su vitezovi okruglog stola koji su pozvani na intenzivnu molitvu i razmatranje, čime oplemenjuju cijeli svijet. Metoda djelovanja je, po Franji, dvojaka. Na prvom je mjestu svjedočanstvo života; dakle, djelo, a ne riječi. Tek onda dolazi navještaj Božje riječi. Bilo je zanimljivo

čuti i primijetiti u predavanju Ivica Raguža koliko sv. Franjo Asiški ima dodirnih točaka u svojem misijskom djelovanju sa sv. Franjom Ksaverskim. Sv. Franjo Ksaverski pozivao je svoje slušatelje u svojim brojnim pismima da treba više gledati na život, a ne na znanost, i usredotočiti se u svojem kršćanskom djelovanju na spasenje duša. Uvjeti za plodonosne misije, po sv. Franji Ksaverskome, prije svega su velika poslušnost prema poglavarima i ljudima ovog svijeta, ljubaznost, miroljubivost i rad na duhovnoj stezi i umiranju sebi. Pritom treba razvijati strah Božji, umnažati nadu u Boga, otvarati se milosti Božjoj, ljubeći okus križa i oslanjati se u svemu na Boga u poniznosti srca i otvaranju njegovoj milosti.

U nastavku je svoje misionarske iskustvo u Urugvaju podijelio vlč. Danijel Tigandžin, župnik u Veliškovcima, koji je iznio svoje svjedočanstvo misija u dalekoj zemlji i poteškoće s kojima se susreo dok je tri godine boravio u Urugvaju. Posljednje izlaganje imala je sestra Ignacija, koja je dala izvješće što se sve postiglo na misijskom planu od zadnjeg susreta u Misijskom centru. Na samom kraju podijeljene su informacije o daljnjim susretima i planovima posjeta Misijskoj centrali u Sarajevu. Susret je završen molitvom koju je predvodio preč. Ante Šiško.

Tekst: s. Ksenija Franjo
Fotografije: Ruža Keser

Misijska nedjelja u župi Glamoč

sko-duvanjske biskupije, kojim je ravnala s. Bernadeta, zajedno sa domaćim dječjim župnim zborom, pod ravnanjem s. Ane Iveljić.

U nadahnutoj propovijedi mons. Tunjić potaknuo je nazočne vjernike na zauzetiji misijski žar, ističući da je misijsko poslanje Crkve zadaća svakog člana crkvene zajednice. Posebno se osvrnuo na dramatičnu situaciju u Africi, iznijevši nekoliko najnovijih podataka o pothranjenosti i gladi 842 milijuna ljudi u Africi, od kojih svake minute 11 umre od gladi, dok se u svijetu baci trećina hrane, konkretno u Europi oko 300 kg hrane po osobi. Istaknuo je i alarmantan podatak da svako šesto dijete do pete godine u Africi umre od gladi, odnosno, oko 16 500 djece.

U nedjelju 20. listopada 2024. u Župi sv. Ilije proroka u Glamoču svečano je obilježena Misijska nedjelja. Središnji dio proslave bilo je misno slavlje, koje je u prepunoj župnoj crkvi predvodio mons. Luka Tunjić, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u BiH, u koncelecijaciji s domaćim župnikom i povjerenikom za misije Banjolučke biskupije Borisom Ljevakom. Misno slavlje pjevanjem je uzveličao dječji župni zbor Župe Kongora, iz susjedne Mostar-

Propovjednik je spomenuo i preterano izdvajanje za naoružanje, dok se za samo s 25 centa dnevno, koliko dođe najosnovniji obrok, može spasiti dijete da ne umre od gladi tog dana. Govorio je na koji način možemo pomoći misijama i misionarima: molitvom, produblivanjem misijske svijesti i milosrdnim djelima.

Nakon misnog slavlja u dvorištu župne crkve mladi iz župe, zajedno sa s. Anom, ponudili su na prodaju rukotvorine koje su sami izradili te na taj način konkretnim djelom podržali misijsku djelatnost Crkve.

Djeca iz Kongore nastavila su druženje sa svojim domaćinima za obiteljskim stolom, razmjenjujući međusobno dojmove o tom danu i o misijskom iskustvu.

Tabb

Misijska izložba i misijski ručak u Gromljaku

Misijska izložba pod geslom „Zapali jednu svjetiljku u Haitiju“ i u organizaciji Služavaka Malog Isusa (SMI) sarajevske provincije te Prijatelja Malog Isusa otvorena je u nedjelju 20. listopada 2024. u Kući „Navještenje“ u Gromljaku, kod Kiseljaka. Misijska je izložba okupila znatan broj posjetitelja, a otvorio ju je vlč. Marko Mikić, župnik u Župi imena Marijina u Gromljaku. Prihodi od misijske izložbe namijenjeni su za svjetlo u zemlji u kojoj nije riješen problem struje, a to je Haiti, u kojem djeluju misionarke SMI s. M. Liberija Filipović i s. M. Ana Uložnik.

Sve je započelo misnim slavljem koje je predslavio župnik Marko Mikić. Iako je gromiljačka crkva prostrana, za tu se zgodu činila premala. Naime, bila je ispunjena djecom, mladima, odraslima i starima. Tijekom mise pjevao je zbor djece pod ravnanjem s. M. Marinele Zeko, odjeven u narodne nošnje tog kraja.

Na početku propovijedi župnik je pozdravio provincijsku glavaricu Služavaka Malog Isusa s. M. Ana Mariju Kesten i sve redovnice, kao i

prijatelje Maloga Isusa iz župa Lug Brankovići i Vitez, koji su došli podržati misijsku izložbu i djelatnost časnih sestara u Haitiju. Potom je prenio poruku pape Franje za Misijski dan.

Nakon popričesne molitve uslijedio je igrokaz *Gledati a ne vidjeti*, koji su izveli mladi iz župe pod vodstvom s. M. Marinele Zeko. Mladi su na zanimljiv način prikazali kako često u životu gledamo a ne vidimo patnje drugih, slušamo, ali ne čujemo vapaje bolesnih i siromašnih. Stoga su konstatali da nešto nije uredu s našim očima i ušima. Na koncu su poručili: „Želiš li što učiniti, učini to danas!“

Nakon misnog slavlja svi su se zaputili prema Kući „Navještenje“ u Gromljaku, gdje ih je pozdravila s. Ana Marija Kesten i zaželjela im dobrodošlicu. Zahvalila je svima na dolasku i prinosu za misijsku izložbu i misijski ručak, koji su pripravile redovnice zajedno sa župljanima. Potom je pročitala pismo misionarka iz Haitija s. M. Liberije Filipović i s. M. Ane Uložnik, koje su zahvalile za

svaku misijsku aktivnost i izvjestile o teškoj situaciji u kojoj se nalaze Haićani. Ustvrdile su: „Život Haićana je zaista postao težak, pretežak, ali to se ne može vidjeti na licu haićanskog naroda. Oni su i u ovim teškim okolnostima ljudi nade, ljudi vjere... Vidjeti čovjeka s velikim problemima, poteškoćama, nedaćama i s osmijehom na licu i za nas je velik dar, ali i ispit savjesti.“ Nakon govora provincijske glavarice gromiljački župnik otvorio je misijsku izložbu i blagoslovio misijski ručak, od kojeg je prihod išao je za svjetlo u Haitiju.

Nakon otvorenja izložbe nazočni su se uputili u obilazak izložbe, na kojoj je svatko pronašao nešto za sebe i za svoje najmilije. Potom je uslijedio ručak, kolo i zajedničko druženje.

S. Ljilja Marinčić

Ostajem godinu dana u Bošontiju

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Bošonti, 24. studenoga 1939.

Velečasni oče provincijale!
Mir Kristov!

Tek nekoliko vijesti iz Bošontija. Ja sam amo došao prije dva tjedna i ostajem ovdje sljedeću godinu, da pomazem patrima. Preuzeo sam školu i druge sitne stvarčice. Posla ima u preobilju, osobito ovih dana, budući da sam ostao sam kod kuće. P. Vizjak obavlja duhovne vježbe u Calcutti. Ja sam čitav dan zaposlen. Treba popraviti kuću, školu i ostale zgrade, pa neprestano lijetam okolo, jer ostave li se radnici sami, ništa ne rade, a ako se sjete da rade, tada sve pokvare. Pa onda škola... Ne znam tko je ljeniji, učitelji ili djeca. Osim toga sam kao neki bolničar. Na početku sam se brinuo za djecu, no sada sve više dolaze i drugi, jer im se ne da ići k sestrama.

I vrt oduzme puno vremena. Uveli smo kanalizaciju, pa sve svaki dan zalijevamo. Kanalizacija je, dakako, primitivna, ali bolje išta nego ništa. Zemlja je ovdje tvrda i slana, pa ako se dva, tri dana ne zalijeva, ne može ništa rasti.

U teškim smo prilikama. Novca nema, pa sam ne znam kako će se naprijed. P. Vizjak je u Calcutti, pa se nadam da će što donijeti. U kući

nema ništa. Mlijeka nema već nekoliko dana, a mesa imamo jednom na tjedan. Jučer smo ipak iznimno imali malo krmečeg mesa, jer su u obližnjem selu zaklali prase, pa je kuhar kupio jedan kilogram i za nas.

Ovdje je sa mnom jedan belgijski pater, koji je došao učiti bengalski. Danas je morao ići bolesniku, pa sam posve sam kod kuće. Prosjaci stalno dolaze, a ja uza se imam dvije rupije... Sluge, učitelji i katehisti nisu plaćeni. Ja ih tješim da će doći bolja vremena. I oni mi sami kažu da nikada nije ovako bilo.

Teško mi je kad moram siromaha slati praznih ruku. Jučer popodne došlo ih je nekoliko. Bio je sajmeni dan, pa su htjeli kupiti malo ulja. Neka žena je došla iz udaljenog sela Ranigora i plaćući molila za milost. Bolesna je, a u rukama je držala izglednjelo dijete. Čovjeku se upravo srce stišće. Kako sam već rekao, u kući imamo tek nekoliko dinara za sve potrebe. Rekao sam toj ženi da ne znam što ću, kad u kući nema ništa. Ona se onda bacila na koljena i počela mi ljubiti noge, moleći barem

dvije ane – dva dinara! – da može kupiti nešto riže. Dao sam joj tri ane, pa neka joj dragi Bog pomogne.

Iza nje je došla neka 15-godišnja djevojka, i ona bolesna i izglednjela. Nju nisam ni pitao što joj treba, dosta su govorile one upale oči.

Imamo mnogo siromaha na dnevnoj hrani. Jutros sam otišao u spremište da vidim koliko ima riže. Upravo još za sutra, a onda valja kupiti na veresiju.

Preuzvišeni nadbiskup velikodušno pomaže, i da nema njega, mogli bismo sve zatvoriti i vratiti se u Evropu. Uistinu se treba mnogo moliti, da se dragi Bog smiluje i da ne dopusti da misije previše stradaju. Ne radi nas misionara, nego radi duša. O da, kad čovjek misli na duše, onda mu se istom stišće srce.

U Calcutti sam dao štampati prvi broj *Tamo gdje palme cvatu*. Oko tisuću primjeraka, pa moram sve umetati u kovertu, a treba napisati i više od 300 privatnih listova. Ako Vi mislite da je zgodno, moglo bi se nekoliko vijesti iz ovoga lista štampati, da se oči i braća u provinciji uzmognu mo-

liti s većom revnošću za našu misiju. Znam da to čine svaki dan, ali je sada potrebno da svi molimo i čitav dan, prikazujući sav naš rad i žrtve za jadnu Bengaliju. Inače nema nikakvih posebnih novosti. Naši su

svi na starim mjestima. U Satkiru je poslan otac Koster, da zamijeni oca Mesarića.

Moram na posao, pa stoga završujem. Iskrene čestitke za Božić i Novu godinu Vama i svima u pro-

vinciji. Želio bih se svima javiti, ali vidim da je nemoguće. No za sve ću se moliti.

Moleći za Vaš očinski blagoslov, ostajem Vam najodaniji u Isusu

Ante Gabrić, DI

Poslan sam u Bošonti

Bošonti, 27. studenoga 1939.
u dva sata ujutro

Predragi moji,
mir novorođenog Spasitelja!

Ne sjećam se da sam ikada ovako rano pisao. Bio sam jučer čitav dan zaposlen pakiranjem prvog broja malog časopisa, što sam ga počeo izdavati u Bošontiju, pa nisam nikako stigao da vam se javim. A moram list svakako danas svršiti, da ga pošaljem po ocu Mesariću, koji putuje u Evropu.

Ponajprije želim svima i svakom pojedincu sretne i vesele božićne blagdane i blagoslovljenu Novu godinu. Naravno da ću se za vas mnogo moliti u ove svete dane. Ne zaboravite međutim ni vi mene!

Dosada sam vam se nekoliko puta javio, ali uvijek kratko. Želio sam se sada javiti malo poduljim listom, no danas nema vremena. A bilo bi toliko toga. Početkom studenoga ostavio sam Hazaribagh i došao amo u Bošonti, gdje ću po svoj prilici ostati cijelu godinu. Preuzeo sam

brigu za školu, za kuhinju, za vrt i za tolike druge stvarčice. Posla za desetoricu! Neprestano me opsjedaju ljudi i djeca iz škole. Sada osobito, jer je otac Vizjak nekoliko dana u Calcutti. Dolaze sa svih strana. Bijedno i siromašno izgledaju, a mole pomoć, međutim ni mi sami nemamo ništa u kući. Uistinu je velika bijeda. Zbog rata pomoć se veoma smanjila, ukoliko nije sasvim prestala, a troši se i nadalje, dapače i više, jer su stvari poskupile. Kako mi je žao dječice u školi! Sirotice, dršću po noći, jer je i ovdje sada dosta studeno. Nemaju se čime pokriti. Nedavno sam im nabavio nekoliko deka, svaka je stajala 14 dinara! Više nisam mogao. Dao sam im, također, tridesetak košuljica, pa da ste vidjeli kako su bili sretni! Postao sam i bolničar, pa i to zadataje posla, jer i vanjski ljudi dolaze. Toliko puta na dan moram previjati rane. A još kakove rane! No uza sav taj posao osjećam se odlično i sretan

sam. Pa tako mora i biti. Ovdje u misijama čovjek je veseo i zadovoljan, kad se može potpuno i bez ikakova pridržaja dati za Boga i za duše.

Bilo bi toliko drugih novosti i zanimljivih događaja, no moram svršiti, jer će list inače ostati ovdje. Kako sam već na početku spomenuo, počeo sam izdavati mali časopis, pa vam šaljem dosta primjeraka. Kako ćete iz toga časopisa razabrati, počeli smo s gradnjom crkve Male Sveticice. To je veliko djelo. Bit će svršena ove godine, a stajat će više od pola milijuna. Preuzvišeni nadbiskup pomagao je uistinu velikodušno, pa se nadamo da će nešto doći i iz domovine, i tako će se stvar sretno svršiti. Molite se na tu nakanu!

Kod kuće sve lijepo pozdravljam. Naskoro ćemo se opet malo porazgovoriti.

Ljubi vas

vaš Ante

Dom „Sveta Ana“

Dom „Sv. Ana“, Caritasov dom za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja, pruža smještaj i podršku ženama i djeci žrtvama obiteljskog nasilja. Djeluje od 1993. godine, pod okriljem Caritasa Riječke nadbiskupije, a od 2001. godine priznata je ustanova socijalne skrbi, s potpisanim ugovorom s nadležnim ministarstvom. Nalazi se na tajnoj adresi, dok je savjetovalište smješteno u sjedištu Caritasa. Dom je registriran za 30 osoba i kao takav drugi je po veličini u Hrvatskoj.

Prostor uključuje 11 soba, šest kupaoonica, profesionalno opremljenu kuhinju, blagovaonicu, dječju igraonicu, učionicu te urede za ravnatelja i stručni tim (socijalna radnica, psihologinja, pedagoginja). Asistentica u skloništu osigurava svakodnevnu skrb za korisnike, a u radu sudjeluju i vanjski suradnici te volonteri.

Prijem korisnika organiziran je posredovanjem Zavoda za socijalni rad, koji izdaje rješenje o njihovu smještaju u dom, koji može trajati najduže godinu. Uz uslugu smještaja, korisnicima se osigurava prehrana, higijena i zdravstvena skrb, pružanje pravne podrške i pomoć pri ostvarivanju socijalnih prava. Djeci se omogućuje nastavak školovanja, a ženama pomoć pri stjecanju obra-

zovanja i zapošljavanju. Glavni cilj je osamostaljenje korisnika savjetodavnim i terapijskim radom te podrška u roditeljstvu i razvoju samopouzdanja.

Dom „Sv. Ana“ uza smještaj u kriznim situacijama djeluje i u savjetovalištu, koje nudi djelatnosti poput psihološkog savjetovanja za bivše korisnice, organizacije susreta očeva i djece pod nadzorom te rad s počiniteljima obiteljskog nasilja, koji uključuje stručnu podršku i terapiju s ciljem rehabilitacije i resocijalizacije, u suradnji s Ministarstvom pravosuđa. Savjetovalište doma također pruža podršku ženama i djeci distribucijom odjeće. Usto upravlja i prodajnim centrom humanitarnog karaktera, pod nazivom *pomoć za samopomoć*, čiji prihodi pomažu financirati aktivnosti doma.

Dom se financira od osnivačica, Riječke nadbiskupije, ugovora s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, uz dodatnu podršku Primorsko-goranske županije, Grada Rijeke i donacija.

Kontinuirani rad Doma „Sv. Ana“ odražava njegovu vitalnu ulogu u društvu, ne samo pružanjem skloništa i osnovne pomoći, već i dugoročnom podrškom u vraćanju do-

stojanstva i samostalnosti korisnika. Uspješna suradnja sa županijskim i lokalnim vlastima, ministarstvom i volonterima, kao i humanitarne aktivnosti omogućuju domu održavanje visokih standarda u skrbi te ga čini nezaobilaznim resursom u borbi protiv obiteljskog nasilja u Hrvatskoj.

Nasilje ne treba prihvaćati – niko nema pravo oduzeti dostojanstvo, mir i sreću. Ako ste žrtva nasilja, znajte da niste sami. Pomoć je dostupna, a prvi korak je najvažniji. Dom „Sv. Ana“ nije samo utočište, već i mjesto gdje možete ponovno izgraditi svoju snagu, osjetiti podršku i zaštititi svoju djecu. To je prostor gdje ćete pronaći razumijevanje, pomoć i mogućnost za nov početak. Naš dežurni telefon dostupan je 24 sata i na njemu možete bez obveze dobiti podršku i informacije o svojim pravima i mogućnostima, kao i o postupku i mogućnostima smještaja.

BROJ DEŽURNOG MOBITELA:
098 852 633

Obitelj može napredovati samo u ljubavi i sigurnosti. Potražite pomoć i omogućite sebi i svojoj djeci mirniji i bolji život!

Željka Frković, ravnateljica

ZA MISIJE I MISIONARE:

Zupa sv. Mihovila arkandela, Drinovci 6.100 KM * Anika Boban 200 KM * Kata iz Doma Lug, Kiseljak 50 KM * Hrvoje Lovrić 20 KM * Blaženka Čutuk 50 KM * Anto Jurić 30 KM * Antea Milošević 50 KM * Stojan Bošnjak 100 KM * N. N., Dom sv. Josipa, Lug 50 KM * Zrinka Drmić 50 KM * Župni ured Presvetog Trojstva, Budimci 100 EUR * Denis i Anda Bobeta 10 EUR * Družba Sestara Franjevki od Bezgrešne, Šibenik 1000 EUR * Branko Mazarekić 500 EUR * Fra Mladen Kovačević 100 EUR * Aleksandar Đura 150 EUR * Zdravko Kovačević 30 EUR * I. Jureškin 6,64 EUR * Tucaković Saša 20 EUR * Biban Gianfranco 150 EUR * Mato Šarić 50 EUR * Kocijan Ana 10 EUR * Jelena Cahuneć 11 EUR * Jurić Goran 5 EUR * Danijel Kovačić 130 EUR * Mihael Purgar 20 EUR * Anika Milanović 8 EUR * Ljiljana Topolčić 7 EUR * Stela Dujmović 14 EUR * Oliver Perić 200 EUR * M. Madura 50 EUR * Bluth Michael Joseph 10 EUR * Marica Zabcic 100 EUR * Jasna Cvitanović 5 EUR * Katarina Miličić 44 EUR * * Joško Paštar 200 EUR * Računovoda j.d.o.o. 30 EUR * Sestre Dominikanke, Zagreb 50 EUR * Vinko Tunjić 80 EUR * Župni Ured van Grada, Šibenik 25 EUR * Ilić Marrin 5 EUR * Anika Penić 2 EUR * Damir Radan 3 EUR * Samostan Srca Isusova (Sestra Toti) 50 EUR * Sveti Jeronim d.o.o. 250 EUR * Družba Kćeri Božje Ljubavi-Provincija Božje Providnosti, Nova Ves Zagreb 100 EUR * Marija Lauš 6 EUR * Samostan Sv. Martina, Split 50 EUR * Družba Sestara Milosrdnica sv. Vinka Paulskog, Rijeka 10 EUR * Ivan Golčić 500 EUR * Franjo Budinski 30 EUR * Petar Vidić 4 EUR * Sergio Negovetić 30 EUR * Ivan Bosnić 500 EUR * Ana Ercegović 10 EUR * Ordinacija opće medicine Božena Puljiz, dr.med. 50 EUR * Sedličić Anda 1020 EUR * Trgovina Veić (Marko Veić) 40 EUR * Mikolčić Cika 20 EUR * Ana Debeljak De Martini 15 EUR * Kramarić Vijoleta 5 EUR * Novak Milojka 10 EUR * Bagarić Marija 5 EUR * Lažeta Anika 10 EUR * Zorko Emilio 100 EUR * Kristina Višak 5 EUR * Anian Bisaku 100 EUR * Ante Todorčić 100 EUR * Vjekoslav Mrgudić 2 EUR * Katica Jakačić 10 EUR * Božo Spisčić 70 EUR * Benediktinski samostan Sv. Nikole, Trogir 150 EUR * Ugositeljsko-Irgovački Obrt (Oaza) 10 EUR * Ivan Butković 160 EUR * Krešo Dabo 10 EUR * Ana Jurić 50 EUR * Ivana Dokoza 15 EUR * Marijana Joha 20 EUR * Ivana Knežić 66,36 EUR * Stana Prskalo 19,91 EUR * Klaudio Krajač 70 EUR * Massimo Milevoj 20 EUR * Valentino Mijandrušić 40 EUR * Lidija Petrač 10 EUR * Ivana Zeba 100 EUR * Magdalena Medimorec 25 EUR * Miroljub 1 EUR * Marija Radoš 50 EUR * Zdenka Radoš 50 EUR * Marko Radoš 50 EUR * Anita Gojanović 6,64 EUR * Dragan Purišić 13,27 EUR * Vesna Matišin 70 EUR * Irena Primorac Bošnjak 50 EUR * Danijel Vojković 200 EUR * Gosp. Marijo Škarpa 30 EUR * Gracijano Pinezic 50 EUR * Katarina Damjanović 10 EUR * Dobrović Frane Miro 50 EUR * Ivan Katić 100 EUR * Jasmina Bernat 7 EUR * Dragica Radoš 15 EUR * Lada Burul 10 EUR * Mirjana Župčić 10 EUR * Milenka Brekalo 10 EUR * Ljuba Ferin 10 EUR * Ivan Kukina 2 EUR * Bernardo Bernat 20 EUR * Kristina Beljo Tomić 50 EUR * Vesna Skopljanac Mačina 50 EUR * Cibarić Josip 50 EUR * Brankica Levak 50 EUR * Marina Rak 20 EUR * Ilić Ljubica 20 EUR * Milan Komljenović 10 EUR * Kebeć Ljiljana 30 EUR * Zvonimir Zubčić 50 EUR * Musa Valentina 15 EUR * Vinka Kevo 10 EUR * Nika Ferarić 20 EUR * Željka Tukić 100 EUR * M. Mihaljević 2,65 EUR * Vinka Kevo 6,64 EUR * Vinka Kevo 6,64 EUR * Topić Branko 15 EUR * Dobrović Frane Miro 90 EUR * Iva Rukavina 15 EUR * Vjieran i Mirjana Ivošević 20 EUR * Jasenska d.o.o. 1000 EUR * Mihaela Picig 200 EUR * Tomkić Nikola 35 EUR * Anisija Podrug 20 EUR * Samostan Benediktinski Sv. Andrije, Rab 15 EUR * Snježana Mihaljević 15 EUR * D. Gatar 8,63 EUR * Jasminka Jug 7 EUR * Drago Markušić 6,64 EUR * Damir Orešković 6,64 EUR * Maja Musa 10 EUR * Klara Oščić Stilin 15 EUR * Vlatko Miličević 15 EUR * Kristijan Banić 20 EUR * Željko Jelić 25 EUR * Silvana Knežević 100 EUR * Ivana Josipović 13 EUR * Petanjak Pero 10 EUR * Petanjak Pero 10 EUR * Čorković Dragan 13,33 EUR * Zoran Možnik 10 EUR * N.N. 500 EUR * Josip Lončar 13,27 EUR * Božo Rimac 100 EUR * Nedić Ivka 6,64 EUR * Kostešić Marija Božo 13,27 EUR * Zvonko Bogi 15 EUR * Malec Ivica 30 EUR * Joško Listiš 25 EUR * Romana Tomljanović 200 EUR * Marija Križek 13,27 EUR * Zoran Arapović 15 EUR * Miroslav Blažan 6,64 EUR * Željka Stošić 6,64 EUR * Dentalni Laboratorij Ivana Bječić, Sisačka Odra 30 EUR * Božica Sambolec 20 EUR * Zorislava Balaz 6,64 EUR * Antonio Podrug 25 EUR * Marija Jurić 100

EUR * Karolina Hrastović 50 EUR * Dijana Jukić 50 EUR * Marinko Hudolin 20 EUR * Ivo Marušić 15 EUR * Željka Vendl 20 EUR * Pera Milanović 100 EUR * Leticija Kolaković 20 EUR * Sascha Sedlo Andela Sedlo 50 EUR * Maja Musa 10 EUR * Anika Blažević 10 EUR * Tomislav Drmić 7 EUR * Tomislav Drmić 7 EUR * Kata Zubak 10 EUR * Zdravka Lovrić 10 EUR * Milenka Grgručica 10 EUR * Dijana Radanović 30 EUR * Nikolina Stimac Puž 6,64 EUR * Josip Lučić 100 EUR * Josip Gverić 10 EUR * Francica Sabo 20 EUR * Ivanka Rezo 50 EUR * Ivana Goleš 20 EUR * Vedrana Pivčević 200 EUR * Dario Jakovljević 10 EUR * Tomislav i Dragica Ivošević 20 EUR * Željka Isaković 15 EUR * Tea Vuković 20 EUR * Branka Matić 26,54 EUR * Davor Begović 6,64 EUR * Nikolina Mandić 20 EUR * Ilija Posavec 10 EUR * Ivica Norac Kovačić 6,64 EUR * Dubravka Trgovac 10 EUR * Tomislav Cubeljić 40 EUR * Miroljub Kavac 1 EUR * Klarić Vinko 100 EUR * Milenka Brekalo 10 EUR * Marica Čavlina 13,27 EUR * Maja Peraica 15 EUR * Ante Mazić 7 EUR * Ivan Čiprić 110 EUR * Milan Šijan 33 EUR * Mario Knežević 30 EUR * Ante Čović 70 EUR * Aircash d.o.o. 10 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 13,27 EUR * Kata Sabelja 13,27 EUR * Ivica Bradara 19,91 EUR * Anika Josić 20 EUR * Vatroslav Mihajlić 13,27 EUR * Terezija Ratković 10 EUR * Jelena Macan 79,63 EUR * Pirovac Profi Mix d.o.o. 50 EUR * Margareta Sigmund 150 EUR * Dušana Tadić 20 EUR * Aleksandar Jazić 27,5 EUR * Damir Sukalić 20 EUR * A. Perhaj 50 EUR * Jelena Orešković 6,64 EUR * Vlatka Lahovsky 20 EUR * Drago Markušić 6,64 EUR * Sandra Smolić 20 EUR * Vesna Vinicki 7 EUR * Klarić Vinko 50 EUR * Ivka Filaković 6,64 EUR * Željko Rumenošević 6,64 EUR * Klaudio Krajač 50 EUR * Mate Samodol 6,64 EUR * Željka Stošić 6,64 EUR * Ljubomir Fak 15 EUR * Marijana Turčin 6,64 EUR * Rino Greblo 20 EUR * Zdenka Podhraški-Relja 10 EUR * Valentino Mijandrušić 50 EUR * Ivica Papić 50 EUR * Josip Bošnjak 10 EUR * Martina Filko 3 EUR * Đurđica Novaković 20 EUR * Stjepan Ratajčić 20 EUR * Kata Josipović 100 EUR * N.N. 20 EUR * Knežić Ilija 50 EUR * Magdalena Jadrijević 6,64 EUR + 6,64 EUR + 6,64 EUR + 6,64 EUR * Snježana Mihaljević 15 EUR * Ivana Knežić 66,36 EUR * Lucijana Buljubašić 6,64 EUR + 6,64 EUR * Vedrana Mandić 20 EUR * Josip Anušić 50 EUR * Josip Kolić 50 EUR * Goran Ivanišević 100 EUR * Svetlana Farkaš 30 EUR * Stana Prskalo 19,91 EUR * Josip Buzov 20 EUR * Stipo Lukač 44,24 EUR * Frano Bosnić 20 EUR * Umek Andrea 20 EUR * Komar Tina 20 EUR * Danica Uroda 50 EUR * Lukac Mateja 50 EUR * J. Pačić 50 EUR * Ante Marinović 6,64 EUR * David Santek 30 EUR * Katarina Horbec 10 EUR * Joško Bačelić 10 EUR * Dragan Bolić 6,64 EUR * Ivan Matak 40 EUR * Neda Mikuličić 10 EUR * Iva Franjić 100 EUR * Krisan d.o.o. 200 EUR * Župa Sv. Petra Apostola, Zagreb 300 EUR * Hrvatski Katolički Zbor «Mi» Trogir 305 EUR * Hrvoje Cerovac 30 EUR * Ivan Crnjač 5,55 EUR * Marija Grbeša 20 EUR * Anica Hofer 20 EUR * Zlatka Korošec 10 EUR * Marko Brekalo 6,64 EUR * Mihajlo Kadežabek 20 EUR * Marija Jurjević 30 EUR * Bernardo Bernat 20 EUR * Nikola Krilanović 6,64 EUR * Ivan Cubeljić 5000 EUR * Ivanka Benjak 10 EUR * Sanja Nčević 20 EUR * Vesna Dugandžić 20 EUR * Lidija Petrač 20 EUR

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPO TREBITIJE:

Dragica Kopic 100 EUR * Marcelić Josip 20 EUR * Blaško Kivić 50 EUR + 50 EUR * Cargonja Vera 80 EUR * Veronika Radić 50 EUR + 50 EUR * Čizmić Stipe 10 EUR * Mate Brozić 50 EUR * Ivana Srdarović 5 EUR * Stjepan Šostarić 150 EUR * Marica Vrtarić 6,64 EUR * Marlon Macanović 10 EUR * Zrinka Pulić 75 EUR * Nikola Perak 500 EUR * Filip Babić 35 EUR * Ante Ljevar 50 EUR * Zubčić Zoja 13,27 EUR * Zrinka Čale 30 EUR * Karla Baričević 100 EUR * Ljubo Radić 30 EUR * Robert Janjić 100 EUR + 50 EUR + 62 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Tajana Ujčić 50 EUR * Dubravko Tandarić 51,96 EUR * Marijana Kordić 20 EUR * Dijana Miletić 20 EUR * Ružica Kučan 50 EUR * Mirjana Očko 50 EUR * Radošević Gordana 15 EUR * Toni Dragić 10 EUR * Komelija Petr Balog 4 EUR * Željka Vodopija 26,54 EUR * Alenka Butigan 7 EUR * Davorka Simanović 20 EUR * N.N. 25 EUR * Andrija Martinović 115 EUR * Sandra Španić 20 EUR * Domagoj Vukman 160 EUR * Dubravko Dujmić 20 EUR * Gabrijele Miletić Bulat 5 EUR * Hrvoje Jurić 5 EUR * Danica Gudelj 20 EUR * Božana Jagić 50 EUR * Marijana Maleš 10 EUR * Marić Ante 50 EUR * N.N. 200 EUR * Golec Vinka 20 EUR * Ana Mrgan 15 EUR * Marko Maradin 300 EUR * Jelena Barišić 50 EUR * Filip Čopac 20 EUR * Željka Matušić 20 EUR

* Irena Josipović 20 EUR * Katica Amidžić-Peročević 10 EUR

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Željka Štefner 2.000 KM * Marija Cerčić 150 EUR * Marijana Rukavina 15 EUR * Nadica Haric 10 EUR * Igor Končurat 15 EUR * Natko Pavlič 363,5 EUR * Janja Rožić-Kasić 60 EUR * Djeca PS Bogdanovci, Oš Dragutina Tadijanovića-Vukovar 180 EUR

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Benedikt Pehar 100 KM * Ivana Čilić 20 KM * Dinka Antić 200 KM Nikola Crnković 100 EUR * Janko Krznarević 133 EUR * Tomislav Bilić 19,91 EUR * Dušana Tadić 20 EUR * Amalija Cepek 50 EUR * Zonjić Ivana 50 EUR * Mihaela Viskov 400 EUR

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Aneta Gotovac, studentica 400 KM * Rudolf Lučak 100 KM * Radmila Majić 50 KM * Marija Topić 10 KM * Jerko Majić 50 EUR * Eduard Leventić 100 KM * Dijana Blažević 100 KM * N. N., Banja Luka 500 KM * Irena Simić 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Frano Radovac 120 KM * Andreja Matković 10 EUR * Nadlja Mesarić 10 EUR + 10 EUR * Marija Vukasović 60 EUR + 30 EUR * Melita Pavlinušić 200 EUR * Ivan Nikolić 300 EUR * Ostium d.o.o. 300 EUR * Milica Krpan 80 EUR * Horvat Željko 50 EUR * Nikola Crnković 600 EUR * Katarina Damjanović 10 EUR * Vedran Slapničar 4,65 EUR * Danijela Horvatek Tomić 26,54 EUR * Marija Galić 10 EUR * Biljana Gorša Ulbrih 6,64 EUR * Diana Bagarić 6,64 EUR * Dr. Helena Percač 20 EUR * Marija Bobinac 20 EUR * Zlatko Horvat 15 EUR * Veronika Vuković 50 EUR * Milica Bunić 13,27 EUR * Ivo Komljenović 15 EUR * Mate Brozić 30 EUR * Cirko Petar 13,27 EUR * Vesna Zadravec 14 EUR * Marcelić Josip 20 EUR * Dmić Nedjeljka 15 EUR * Blagoje Kordić 20 EUR * Vladimir Giacometti 10 EUR * Vesna Hečimović 20 EUR * Župa Kraljice mučenika, Bogdanovci 350 EUR * Ante Ištuk 10 EUR * Ante Čurić 20 EUR

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Marica Vidović 100 EUR * Ivica Martić 100 EUR * Komping d.o.o., Vitez 100 KM * Ivanka Doko 25 KM * Obitelj Nedić, V. Gorica 50 EUR * Anda Mihaljević 100 KM * Branka Filipović 150 EUR * Dubravko Tandarić 32 EUR + 26 EUR * Ivanka Boras 30 EUR + 30 EUR * Domagoj Čingel 200 EUR * Kata Mrvelj 100 EUR * Ilija Nikolić 200 EUR * Ivana Gabrić 80 EUR * Ristić Dušica 25 EUR * Dario Maradin 13,27 EUR * Josip Topalović 100 EUR * Coklika Miljenko 50 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR * Mihael Popinjač 33 EUR * Magdalena Čmigoj 50 EUR * Marija Huzjak 50 EUR * Matija Gloginić 20 EUR * Antonijeta Težak 15 EUR * Josip Trbara 70 EUR + 140 EUR * Stjepan Vuzem 30 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Ljubo Radić 30 EUR * J. Zrno 3,98 EUR * Jularić Galić Ana 10 EUR * Zrinka Dragić 30 EUR * Sonja Kotarac Fofonjka 20 EUR * Anica Keškić 20 EUR * Danica Humek 5,3 EUR * Zdenka Brletić 30 EUR * Toni Dragić 10 EUR * Anda Mrvelj 13,27 EUR * Vuković Nada 10 EUR * Stevo Horvat 14 EUR * Ruža Turk 6,64 EUR * Vesna Erdec 9,95 EUR * Milena Dunato-Dombaj 50 EUR * Anika Nenadić 20 EUR + 20 EUR * Danica Kristić 13,27 EUR * Anda Svoboda 6,64 EUR * Andreja Premerić 15 EUR * Hrvoje Jurić 5 EUR * Horvat Ana 100 EUR * Irena Josipović 20 EUR * Anica Lipovac 30 EUR

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Marčinković Zoran 40 EUR * Hrvoje Jurić 5 EUR * Hrvoje Došen 10 EUR * Marija Topić 25 EUR * Darko Kelava 10 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Maša Jurić 50 KM * Marusja Jurista 100 EUR * Jelkica Stironja 15 EUR * Ljuba Sabljčić 50 EUR * Robert Skejić 20 EUR * Marijana Vilić Ivanković 6,64 EUR + 6,64 EUR * Martina Oravec 15,93 EUR + 15,93 EUR * Tihana Martinović 2,65 EUR + 2,65 EUR * Zrinka Kelava 6,64 EUR + 6,64 EUR * Josip Spajić 6,64 EUR + 6,64 EUR * Damjanović Eva 13,27 EUR + 13,27 EUR * Anja Zoričić 13,27 EUR + 13,27 EUR * Snježana Mikec 13,5 EUR * Anka Sanjković 5 EUR * Dijana Solenički 20 EUR * Milla Purišić 3,98 EUR * Dujčić Jela 20 EUR * Mateša Marija 20 EUR * Martina Klarić 50 EUR * Pamela Banovac 6,64 EUR * Anita Mikec 13,27 EUR * Ivo Hrga 6,64 EUR * Veronika Skegro 6,64 EUR * Andreja Strelec Dučak 20 EUR * A. Rimac 13,27 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Jozo Hrkač 50 KM * Čurić Lucija 40 EUR * Župa Kraljice Svete Krunice, Vodinci 1325 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Stana Ljubić 50 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Marija Barić 2 EUR + 2 EUR * Dunja Juras 5 EUR * Jurica Benzon 110 EUR * Ružica Medvareć-Bračko 30 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Romano Tripalo 20 EUR * Ružica Hrkać 25 EUR * Igor Pivac 200 EUR * Marija Bartosek 80 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBiji:

Bartosek Marija 80 EUR * Ljuba Sabljic 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

N. N., Banja Luka 150 KM * Jelkica Stironja 15 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BRAZILU:

N.N. 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Ivana Miličević 50 KM * N. N., Banja Luka 150 KM * Marusja Jurista 100 EUR * Kristina Jurković 25 EUR * N.N. 50 EUR * Stjepan Dunder 20 EUR * Iva Miličević 30 EUR * Dragica Arnaudovski 20 EUR * Ljiljana Lukač 13,27 EUR + 13,27 EUR * Davorka Pravica 40 EUR * Slavica Bilandžić 13,27 EUR * Helena Cividini 20 EUR * Davorka Šimanović 20 EUR * Josip Oreč 33 EUR * Apriori d.o.o. 100 EUR * Marija Horvat 15 EUR * N.N. 5000 EUR * Ivana Roso 2000 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 39,82 EUR * Maja Caprić 10 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 80 EUR * Franjo Trojnar 15 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Ana Pervan 60 KM * Ivanka Vidović 200 KM * Ivana Juroš 50 KM * Maja Ružić 100 KM * Ratka Gavran 30 KM * N. N., Žepče 50 KM * Anica Gavran 30 KM * Zorka Ivandić 100 KM * Marica Ljubić 50 KM * Lidija Kos 5 EUR * Goranka Munjčić 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ETIOPIJI:

Marija Hrkać 100 KM

ZA MISIJE I GLADNE U ARGENTINI:

Alojzije Asić 2300 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Antuka Trupina 300 KM * Jakov Trupina, učenik V. raz. KSC-a, Travnik 382,30 KM * Samostan sv. Josipa, Vitez 331,15 KM * s. Danica Bilić 200 KM

* Župa Imena Barijina i prijatelji misija, Gromiljak 2.864,20 KM + 245 EUR * Božo Lovrić 20 KM * N. N., Banja Luka 500 EUR * Branko Grgić 100 KM * Nikolina Petrović 5 KM * Marusja Jurista 100 EUR * Milan Komljenović 20 EUR * Beštak Tomislav 50 EUR * Specijalistička ordinacija obiteljske medicine, dr. Marica Vujić-Sesvete 30 EUR * Ivan Miškić 100 EUR * Petar Matković 30 EUR * Župa Sv. Pavla Apostola 200 EUR * N.N. 100 EUR * Mato Josić 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

N. N. 400 EUR * Jasminka Anić 100 EUR * Ljuba Matičević 100 EUR * Violeta Ljubić 20 KM * Željka Sutačo 600 KM * Željko Batinović 10 EUR * Maja Marija Prelec 5 EUR * Ivanka Milošević 150 EUR * N.N. 50 EUR * Štefica Palošika 26 EUR * Stibuhar Štefica 100 EUR * Hofer Anica 100 EUR * Marusja Jurista 400 EUR * Andreja Bičanić 50 EUR * Niveska Balić 20 EUR * Alojzije Asić 2300 EUR * Marica Balog 200 EUR * Neven Ružić 30 EUR * Branko-Ivan Pervan 1400 EUR * Zvonimir Kvesić 15 EUR * Psiho - Obrt za usluge savjetovanja 500 EUR * Gordana Jurković 400 EUR * Amalija Cepek 50 EUR * Zonjić Ivanka 50 EUR * Župa sv. Petra Ap., Cista Provo 2500 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Đ. Maalacko-Jurista 50 EUR * Alojzije Asić 2400 EUR * Stipan Kovač 50 EUR * Nikola Tomašević 150 EUR * Ana Kljajić 50 EUR * Božo Lončar 20 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

„Orlando“ d.o.o., Grude 500 KM * Sanja Obad 300 KM * N. N., Banja Luka 120 KM * N. N., Francuska 50 EUR * Marija Barić 2 EUR + 2 EUR * Nikola Horvat 15 EUR + 15 EUR * Dario Casar 35 EUR + 30 EUR * Marusja Jurista 200 EUR * D. Delić 31,85 EUR * Marija Vuković 20 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Alen Kolar Dragojević 20 EUR * Mladen Crneković 15 EUR * Batinic Melanka 50 EUR * Stane Radulović 7 EUR * Specijalistička pedijatrijska ordinacija, dr. Silvana Nemrava-Čičak 50 EUR * Vujica Iva 50 EUR * Cizmic Stipe 10 EUR * Marija Mihaeljević 20 EUR * Mato Josić 30 EUR * Jelena Buklijaš Mušterić 200 EUR * Nikola Tokić 30 EUR * Marija Daniela Krnić 250 EUR * Velimir Čorić 10 EUR * Specijalistička ginekološka ordinacija, dr. Biljana Tabak-Belišće 13,28 EUR * Davor Tutek 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

Marusja Jurista 100 EUR * Marija Čulo 100 EUR * Ana Kljajić 50 EUR * Ivan Zanimović 50 EUR * Mara Šišić 20 KM * Luca Anić 100 KM

ZA MISIJE I GLADNE U KENJI:

Specijalistička ordinacija obiteljske medicine, dr. Marica Vujić-Sesvete 30 EUR * Buzolic Dora 10 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Violeta Ljubić 30 KM

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Željka Matusić 400 EUR * N.N. 50 EUR * Ana Rajić 50 EUR * Dubravko Tandarić 12 USD + 10,39 EUR * Jelena Veličan 100 EUR * Župa Kraljice Svete Kruvice, Vođinci 1100 EUR * N.N. 110 EUR * Stana Svarc 400 EUR + 400 EUR * Župa Pohoda BDM, Sisak 400 EUR * Suzana Tomas 400 EUR * Sonja i Mladen Batinic 100 EUR

ZA AKCIJU MIVA – MISIJSKA VOZILA:

Župa Mučenštva sv. Ivana Krstitelja, Gradina 2.550 KM * Župa Kraljice sv. Kruvice, Krepšić 670 KM * N. N., Banja Luka 200 KM * Župa Stari Pazin i sv. Lucija Višnjić 20 EUR + 20 EUR * Ines Hrbar 10 EUR * Župa Sv. Leopolda Bogdana Mandića, Koprivnica 800 EUR * Marija Cikojević Klasić 13,27 EUR * Iva Vukas 3 EUR * Župa Rođenja Marijina, Labin 300 EUR * Župa Sv. Franje Ksaverskog, Gornja Svarca - Karlovac 1100 EUR * Sandro Jakopčević 65 EUR * Kata Galac 10 EUR * Luca Radman 2,65 EUR * Mirana Meštrović 10 EUR * Božidar Bajčić 40 EUR * Specijalistička ordinacija obiteljske medicine, dr. Marica Vujić-Sesvete 30 EUR * Ivan Sesar 20 EUR * Natko Blagojević 13,27 EUR * A. Harča 2,65 EUR * Hrvoje Jurić 5 EUR * Tamara Šurina 5 EUR * Ivan Rabuzin 50 EUR * Vedran Višnjić 20 EUR

AKCIJA „VODA ZA ŽIVOT“:

Franjo Stojić 100 KM * N. N., Banja Luka 100 EUR

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

s. Terezija Batarilo * s. Magdalena Šokić

MISIJSKA KRIŽALJKA – STUDENI 2024.

Radosna vijest	Najsvetiji čin liturgije	Pronalazak	Ovog tjedna	Ivan	Jod	Lutalica	Prema	Otac (slov.)		Najbliži srodnik	Pravilan razmjer	Pripadani	Posuda
Nedjelja u spomen misija										Sakrament Polukružni prostor			
Biblijsko ime					Svetica iz Aleksandrije								
Udari							Mj. u Bačkoj 2 samoglasnika						
Ostave								Stajati Bez pameti					
				Godišnjaci Dio kuće						Gospođica Nepoznati			
	Opaki						Udovi Ilij				Niton Televizija		
	Slučaj											Prvo slovo Oznaka za istok	
	Grad u Maliju								Komadić drveta				

Rješenja iz prošlog broja: SVETI IVAN PAVAO DRUGI, KAPISTRAN.

SRCE KOJE LJUBI I RUKE KOJE POMAŽU MIJENJAJU SVIJET

23. studenoga obilježava se **Međunarodni humanitarni dan** i želimo zahvaliti svima vama koji podupirete misijsko djelovanje. Od srca hvala!

Naši misionari i misionarke glas su mnogih potrebitih u daleku svijetu i potrebiti su naše podrške i pomoći. Puno toga može nas umoriti, ali pomoć drugomu ne umara nikada. Osim toga ne zaboravimo da je svaki novi dan nova prigoda da napravimo što dobro i komu pomognemo.

Međutim, ovo je i prigoda da razmislimo kad smo zadnji put zahvalili za sve što imamo umjesto da poželimo još nešto više.

Onaj tko želi da društvo u kojem živi bude bolje, veselije, zdravije, mora i sam biti bolji, veseliji, zdraviji...

Moraš se mijenjati ako želiš da se što mijenja, jer svaka promjena kreće od svakoga od nas.

Na poseban način želimo skrenuti pozornost na **s. Lukreciju Mamić**, službenicu milosrđa, misionarku koja je ubijena 27. studenoga 2011. u Burundiju, državi na sjeveru Afrike. Radi njezine velike dobrote i brige za druge mnogi ju nazivaju hrvatskom majkom Terezijom.

Sestra Lukrecija svoj redovnički život posvetila je misijskomu djelovanju među najsiromašnijima u Ekvadoru, a potom u Burundiju, želeći im po konkretnim djelima približiti Božje milosrđe i ljubav. Suobličivši svoj život dokraja Kristu raskršćem, utkala se u život Crkve, ostavivši nam primjer potpuna sebedarja. Vjerujemo da nas sada zagovara pred licem onoga kojega je najviše ljubila.

Neka nas zagovor s. Lukrecije prati da bismo živjeli kreposno i išli prema svetosti po autentičnu službenju u ljubavi.

Svi možemo pomoći, svi smo pozvani pomoći i biti misionari ondje gdje jesmo. Bilo to molitvom, bilo materijalno, na srcu nam treba biti dobro drugoga. Hvala svima na podršci našim misionarima i misionarkama! Neka vam Gospodin uzvрати lijepim mjestom na vječnoj gozbi jednog dana!